

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING HZ

2018-2019

EXPERIMENT LEERUITKOMSTEN EXPERIMENT VRAAGFINANCIERING HOGER ONDERWIJS

HZ University of Applied Sciences

De Uitvoeringsregelingen OER HZ Experiment Leeruitkomsten en Experiment Vraagfinanciering Hoger Onderwijs en de Minorgids maken deel uit van deze Onderwijs- en Examenregeling HZ

**Deze onderwijs-en examenregeling is vastgesteld door het College van Bestuur d.d. 25 september 2018.
Deze onderwijs-en examenregeling wordt alvast gepubliceerd onder voorbehoud en in afwachting van advies/instemming van de Hogeschoolraad en de Opleidingscommissies.**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

- Artikel 1.1 Begripsbepalingen
- Artikel 1.2 Algemeen
- Artikel 1.3 Vaststelling en evaluatie

Hoofdstuk 2 Inschrijving, vooropleidingseisen, toelatingsbeleid

- Artikel 2.1 Inschrijving
- Artikel 2.2 Toelating en vooropleidingseisen
- Artikel 2.3 Nadere vooropleidingseisen
- Artikel 2.4 Deficiëntie-onderzoek
- Artikel 2.5 Aanvullende eisen
- Artikel 2.6 Toelatingseisen werkring bij deeltijdvariant
- Artikel 2.7 *Vervallen*
- Artikel 2.8 Toelating op grond van andere (buitenlandse) diploma's
- Artikel 2.9 Toelating op grond van toelatingsonderzoek (colloquium doctum)
- Artikel 2.9a Onderwijsovereenkomst
- Artikel 2.10 Inschrijvingsvoorwaarden
- Artikel 2.11 Weigering/uitschrijving wegens ongewenste gedragingen in relatie tot toekomstige beroepsoefening
- Artikel 2.12 Bezwaar

Hoofdstuk 3 Inrichting opleidingen

- Artikel 3.1 Doelstelling opleidingen
- Artikel 3.2 Opleidingsprofiel en competenties van opleidingen
- Artikel 3.2a Organisatie onderwijs van opleidingen
- Artikel 3.3 Studieduur en studielast opleiding, algemene gegevens opleiding
- Artikel 3.4 *Vervallen*
- Artikel 3.5 Propedeutische fase
- Artikel 3.6 Hoofdfase
- Artikel 3.7 *Vervallen*
- Artikel 3.8 Minor
- Artikel 3.9 Stage en afstuderen
- Artikel 3.10 Afstudeerrichtingen
- Artikel 3.11 *Vervallen*
- Artikel 3.11a HZ Leerlijnen
- Artikel 3.12 Personality leeruitkomsten
- Artikel 3.13 *Vervallen*
- Artikel 3.13a *Vervallen*
- Artikel 3.14 Honoursprogramma
- Artikel 3.15 Algemene bepalingen over het onderwijsprogramma
- Artikel 3.16 Auteursrecht studenten
- Artikel 3.17 Topsport

Hoofdstuk 4 Het onderwijs

- Artikel 4.1 Indeling studiejaar
- Artikel 4.2 Studie oriëntatie
- Artikel 4.2a Onderwijsovereenkomst
- Artikel 4.3 *Vervallen*
- Artikel 4.3a Onderwijs met leeruitkomsten
- Artikel 4.4 (Voorwaardelijke) deelname aan leeruitkomsten
- Artikel 4.5 Deelname internationaal uitwisselingsprogramma
- Artikel 4.6 Vrijstellingen
- Artikel 4.7 Erkenning verworven competenties (EVC)
- Artikel 4.8 Samenwerking buitenlandse onderwijspartners
- Artikel 4.9 Studeren met een functiebeperking

Hoofdstuk 5 Examencommissie, dealexamencommissies en examinatoren

- Artikel 5.1 Inrichting en werkwijze examencommissie
- Artikel 5.2 Taken en bevoegdheden examencommissie
- Artikel 5.3 Taken en bevoegdheden dealexamencommissies
- Artikel 5.4 Taken en bevoegdheden examinatoren
- Artikel 5.4a Juridische commissie, (deel)toetscommissie en klachtencommissie
- Artikel 5.5 Beroep

Hoofdstuk 6 Toetsen en het toekennen van studiepunten

- Artikel 6.1 Toetsen
- Artikel 6.2 Aantal toetsen
- Artikel 6.3 Deelname toets, verzuim
- Artikel 6.4 Momenten waarop toetsen kunnen worden afgelegd
- Artikel 6.5 Mondelinge toetsen
- Artikel 6.5a Beoordeling en toekenning studiepunten
- Artikel 6.6 Bekendmaking uitslagen en inzage
- Artikel 6.7 Geldigheidsduur toetsresultaten
- Artikel 6.8 Het propedeutisch examen
- Artikel 6.9 Het Associate degree-examen
- Artikel 6.10 Het bachelor-examen
- Artikel 6.11 Bewijsstukken, getuigschriften en verklaringen
- Artikel 6.12 Graden en titulatuur

Hoofdstuk 7 Studie (keuze-) begeleiding

- Artikel 7.1 *Vervallen*
- Artikel 7.1a Studie oriëntatie
- Artikel 7.2 Studieloopbaancoaching
- Artikel 7.2a Onderwijsovereenkomst
- Artikel 7.3 Studieplan

Hoofdstuk 8 Studieadvies

- Artikel 8.1 Algemeen studieadvies propedeutische fase
- Artikel 8.2 Studieadvies eerste jaar van inschrijving
- Artikel 8.3 Studieadvies tweede jaar van inschrijving
- Artikel 8.4 *Vervallen*
- Artikel 8.5 Horen negatief bindend studieadvies
- Artikel 8.6 Beroep tegen een negatief bindend studieadvies
- Artikel 8.7 Studieadvies hoofdfase

Hoofdstuk 9 Slot- en uitvoeringsbepalingen

- Artikel 9.1 Hardheidsclausule en niet-geregelde situaties
- Artikel 9.2 Klachten
- Artikel 9.3 Inwerkingtreding, citeertitel en publicatie
- Artikel 9.4 Experimenteerartikel
- Artikel 9.5 Tussentijdse wijziging
- Artikel 9.6 *Vervallen*

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

artikel 1.1 Begripsbepalingen

1. Deze regeling is de Onderwijs- en examenregeling als bedoeld in artikel 7.13 WHW.
2. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - Afstudeerrichting: specialisatie binnen de hoofdrichting/opleiding;
 - Associate degree-opleiding een CROHO-geregistreeerde associate degree-opleiding van de HZ;
 - Bacheloropleiding: een CROHO geregistreeerde bacheloropleiding van de HZ;
 - Blok: studieperiode opgenomen in het HZ-jaarrooster met een maximale duur van 1 semester;
 - Bodemcijfer: een cijfer dat minimaal behaald moet worden voor een toets;
 - CROHO: Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs;
 - Deeltijd: opleiding als bedoeld in artikel 7.7 lid 1 WHW;
 - Duaal: opleiding als bedoeld in artikel 7.7 lid 2 WHW;
 - EVC: erkenning van eerder verworven competenties, niet blijkend uit diploma's maar uit (werk-)ervaring (artikel 7.16 WHW);
 - EVK: erkenning van eerder verworven kwalificaties, blijkend uit diploma's;
 - Examen: het geheel van tentamens van de propedeutische fase of van de postpropedeutische fase of van de masteropleiding of van de associate-degree opleiding (art. 7.10 WHW);
 - Experiment leeruitkomsten: experiment als bedoeld in art. 7 Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs;
 - Experiment flexstuderen: experiment als bedoeld in art. 17b Besluit van 23 januari 2017 tot wijziging van het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs in verband met de introductie van een experiment op het terrein van flexibel studeren in het hoger onderwijs;
 - Experiment vraagfinanciering hoger onderwijs: experiment als bedoeld in art. 3 Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs. Het doel van dit experiment is om te onderzoeken of een andere manier van financiering ertoe gaat leiden dat meer studenten gaan deelnemen aan deeltijdse en duale opleidingen. En of dit gaat leiden tot meer behaalde getuigschriften voor deze opleidingen.
 - Hoofd fase: postpropedeutische fase van een opleiding in de zin van artikel 7:30 WHW met een studielast van 180 studiepunten;
 - HZ Leerlijnen: Cursussen, onderdelen van cursussen of activiteiten die gericht zijn op het verwerven van kennis en vaardigheden op het gebied van Engels, onderzoeksvaardigheden, ondernemendheid, Leren leren, alsmede cursussen, onderdelen van cursussen of activiteiten in het kader van Personality leeruitkomsten.
 - Leeruitkomst: inhoud en niveau van kennis, inzicht en vaardigheden die zijn vereist om een bepaald aantal studiepunten te behalen;
 - Minor: een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten, gericht op het verbreden, profileren en/of verdiepen van de professionele ontwikkeling en persoonlijke ontplooiing van een student;

- Onderwijsovereenkomst: overeenkomst tussen HZ en een student in de zin van art. 16 Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs danwel art. 8 Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs;
- Opleiding: een Croho geregistreeerde deeltijdse of duale bacheloropleiding, dan wel associate degree-opleiding, waarbij sprake is van een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten in de zin van art. 7 van het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, danwel een Croho geregistreeerde bacheloropleiding zoals aangegeven in het Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs;
- Opleidingsvariant: de variant, te weten deeltijd, waarin aan de opleiding kan worden deelgenomen;
- Personality leeruitkomsten: leeruitkomst gericht op de personality van een student;
- Propedeutische fase: eerste fase van het opleidingsprogramma gericht op het verkrijgen van inzicht in de inhoud van een bacheloropleiding met een studielast van 60 studiepunten;
- Stage: eenheid van leeruitkomsten gericht op het verkrijgen van praktijkervaring in het kader van de te bereiken kwalificaties (eindtermen, opleidingsprofiel) van de opleiding;
- Studiejaar: tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daarop volgende kalenderjaar;
- Studieloopbaancoach (SLC): persoon belast met de begeleiding van studenten als bedoeld in artikel 7.34 lid 1 onder de WHW;
- Studiepunt: eenheid waarin studielast wordt uitgedrukt; 1 studiepunt is 1 EC (European credit);
- Studielast: studielast als bedoeld in art. 7.4 van de WHW;
- Tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van een student met betrekking tot de inhoud van (eenheden van) leeruitkomsten, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (7.10 WHW). Een tentamen kan bestaan uit een of meer toetsen;
- Toetsen: een toets is een onderdeel van een tentamen. Een toets is een onderzoek naar kennis en/of vaardigheden en/of attitude van een student. Er zijn verschillende toetsvormen;
- Vrijstelling: het vrijstellen van een student van de toetsing van een eenheid van leeruitkomsten uit een bachelorprogramma of uit een associate degree-opleiding;
- Wegingsfactor: factor die bepaalt in welke mate een toets wordt meegewogen in het eindcijfer van een eenheid van leeruitkomsten;
- Werkplekleren: op ervaring gebaseerd actief, constructief en grotendeels zelfgestuurd leerproces, dat plaats vindt in de reële arbeidssituatie als leeromgeving, gericht op het realiseren van leeruitkomsten;
- WHW: wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Artikel 1.2 Algemeen

1. Deze Onderwijs- en examenregeling is van toepassing op alle deeltijdse en duale bachelor- of associate degree-opleidingen, waarbij sprake is van een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten in de zin van art. 7 Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, danwel die deelnemen aan het Experiment vraagfinanciering hoger onderwijs in de zin van art. 2 Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs.
2. Per opleiding wordt in een uitvoeringsregeling OER HZ een nadere invulling gegeven aan deze Onderwijs- en examenregeling. Elke uitvoeringsregeling maakt integraal onderdeel uit van de Onderwijs- en examenregeling.
3. *Vervallen*
4. De uitvoeringsregelingen OER HZ mogen niet afwijken van deze Onderwijs- en examenregeling.
5. Deze Onderwijs- en examenregeling is van toepassing op alle studenten die op enig moment gedurende de looptijd ervan in het studiejaar zijn ingeschreven bij een opleiding, en op de personen die gedurende de looptijd van de regeling verzoeken om toegelaten te worden tot de opleiding. Tevens is de Onderwijs- en examenregeling van toepassing op extranei die op grond van hun inschrijving het recht hebben om deel te nemen aan een examen van de opleiding dan wel aan toetsen daarvan.

Artikel 1.3 Vaststelling en evaluatie

1. Deze Onderwijs- en examenregeling bevat instellingsspecifieke bepalingen. De uitvoeringsregelingen OER HZ bevatten per opleiding (en per opleidingsvariant) opleidingsspecifieke bepalingen.
2. De instellingsspecifieke bepalingen worden jaarlijks door het college van bestuur vastgesteld, nadat de opleidingscommissies in de gelegenheid zijn gesteld advies uit te brengen, danwel instemming te verlenen ten aanzien van de onderdelen a1, b, d, e en v van artikel 7.13 lid 2 WHW en na instemming van het medezeggenschapsorgaan.
3. De opleidingsspecifieke bepalingen worden jaarlijks door het college van bestuur vastgesteld, nadat de betrokken opleidingscommissies in de gelegenheid zijn gesteld advies uit te brengen. De opleidingscommissies hebben instemmingsrecht op de volgende onderdelen:
 - a. de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd (artikel 7.13 lid 2 sub a1 WHW);
 - b. de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding (artikel 7.13 lid 2 sub b WHW);
 - c. waar nodig, de inrichting van praktische oefeningen (artikel 7.13 lid 2 sub d WHW);
 - d. de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deeluitmakende leeruitkomsten (onderwijseenheden ex artikel 7.13 lid 2 sub e WHW);
 - e. indien van toepassing: ten aanzien van welke masteropleidingen toepassing is gegeven aan artikel 7.4a lid 8 WHW (artikel 7.13 lid 2 sub g WHW);

- f. indien van toepassing: de wijze waarop de selectie van studenten voor een speciaal traject binnen een opleiding, bedoeld in artikel 7.9b WHW plaatsvindt (artikel 7.13 lid 2 sub v WHW).
- 4. De opleidingscommissies beoordelen jaarlijks de wijze van uitvoering van de Onderwijs- en examenregeling en de uitvoeringsregelingen OER HZ (voor zover de uitvoeringsregeling OER HZ betrekking heeft op de opleiding van de betrokken opleidingscommissie; met andere woorden: alleen de uitvoeringsregeling van de eigen opleiding).
- 5. De betrokken directeur is verantwoordelijk voor:
 - a. de uitvoering van de Onderwijs- en examenregeling;
 - b. de invulling en uitvoering van de uitvoeringsregelingen OER HZ;
 - c. de jaarlijkse evaluatie ten behoeve van het college van bestuur van de Onderwijs- en examenregeling en de uitvoeringsregelingen, waarbij hij het tijdsbeslag weegt voor de studenten, dat daaruit voortvloeit ten behoeve van de bewaking en zonodig bijstelling van de studielast (art. 7.14 WHW);
 - d. de voorbereiding van aanpassingen van de uitvoeringsregelingen OER HZ.

Artikel 1.4 Evaluatie Onderwijs

- 1. Het onderwijs in de opleiding wordt ten behoeve van kwaliteitsbevordering- en borging elk onderwijsblok geëvalueerd conform artikel 7.13 lid 2 sub a1 WHW.
- 2. Deze evaluatie wordt in ieder geval schriftelijk en anoniem uitgevoerd. Ook wordt het onderwijs ieder blok mondeling geëvalueerd met uitzondering van de minor-, de stage- en de afstudeerfase van de opleiding.
- 3. Iedere aan de opleiding ingeschreven student wordt voor het door hem gevolgde onderwijsblok in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan tenminste één van de in het tweede lid genoemde evaluatieactiviteiten.

Hoofdstuk 2 Inschrijving, vooropleidingseisen, toelatingsbeleid

Artikel 2.1 Inschrijving

1. De toelating en inschrijving van studenten is geregeld in de *Regeling (beëindiging) inschrijving studenten en extranei HZ*.
2. Het college van bestuur kan aan de inschrijving een intake-assessment verbinden.

Artikel 2.2 Toelating en vooropleidingseisen

Degene die wenst te worden toegelaten tot een bacheloropleiding of een Associate-degreeprogramma in een bacheloropleiding van de HZ dient te voldoen aan één van de volgende vooropleidingseisen:

- a. de graad van bachelor of master in het wetenschappelijk onderwijs of het hoger beroepsonderwijs, dan wel het met goed gevolg afgelegd hebben van het examen aan een instelling voor hoger onderwijs (artikel 7.28, lid 1 WHW);
- b. een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) (artikel 7.24, lid 2 WHW);
- c. een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo) (artikel 7.24, lid 2 WHW);
- d. een diploma van een middenkaderopleiding (niveau 4) als bedoeld in artikel 7.2.2. lid 1 Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 7.24, lid 2 WHW);
- e. een diploma van een specialistenopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2. lid 1 Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 7.24, lid 2 WHW);
- f. een bij ministeriële regeling als ten minste gelijkwaardig aangemerkt of naar het oordeel van het college van bestuur daaraan ten minste gelijkwaardig diploma (artikel 7.28, lid 2 WHW)¹;
- g. beschikking van het college van bestuur dat het toelatingsonderzoek voor de gekozen opleiding met goed gevolg is afgelegd (artikel 7.29 lid 1 WHW).

Artikel 2.3 Nadere vooropleidingseisen

1. Aan de inschrijving voor een opleiding kunnen nadere vooropleidingseisen worden gesteld (7.25 WHW).
2. Deze eisen vloeien voort uit de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (actuele tekst te raadplegen op www.overheid.nl).
Nadere vooropleidingseisen havo en vwo
3. De nadere vooropleidingseisen voor studenten met een havo-diploma dan wel vwo-diploma zijn per opleiding uitgewerkt in de betreffende uitvoeringsregeling OER HZ.

Nadere vooropleidingseisen mbo

1. De nadere vooropleidingseisen voor studenten met een mbo-diploma (als bedoeld in art. 2.2 onder d en e van deze OER HZ) zijn per opleiding uitgewerkt in de betreffende

¹ Een dergelijke ministeriële regeling is er thans niet

uitvoeringsregeling OER HZ. Deze nadere vooropleidingseisen voor instromers uit het mbo gelden met ingang van studiejaar 2016-2017 (art. 2.4 Uitvoeringsbesluit WHW). Deze eisen komen erop neer dat het automatische toelatingsrecht van mbo-gediplomeerden tot het hbo is vervallen: mbo-opleidingen uit een aantal mbo-domeinen geven geen direct toelatingsrecht meer tot hbo-opleidingen in bepaalde zogeheten croho-onderdelen. Welke mbo-opleiding in welk mbo-domein nog wel rechtstreekse toelating geeft tot een hbo-opleiding in een bepaald croho-onderdeel is terug te vinden in Bijlage C bij de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs.

2. Indien een aspirant-student een mbo-diploma heeft dat geen rechtstreekse toelating biedt tot de hbo-opleiding van zijn keuze (een 'niet-verwant' mbo-diploma), kan hij deze deficiëntie opheffen door middel van een deficiëntie-onderzoek. Het deficiëntieonderzoek voor aspirant-studenten met een niet-verwant mbo-diploma bestaat uit de Studiekeuzecheck. Een positief advies in het kader van de Studiekeuzecheck betekent dat de aspirant-student alsnog wordt toegelaten. Een negatief advies leidt tot weigering van de toelating.

Artikel 2.4. Deficiëntie-onderzoek

1. De bezitter van een diploma dat niet voldoet aan de voorwaarden voor inschrijving (deficiëntie) kan worden ingeschreven onder de voorwaarde dat blijkens een onderzoek wordt voldaan aan inhoudelijk daarmee vergelijkbare eisen. Aan deze eisen moet zijn voldaan voor aanvang van de opleiding (artikel 7.25 lid 5 WHW). Dit onderzoek wordt door of namens het college van bestuur uitgevoerd. Het onderzoek kan intern (door de HZ) of extern (door derden) worden uitgevoerd.
2. Deze eisen zijn per opleiding uitgewerkt in de betreffende uitvoeringsregeling OER HZ.

Artikel 2.5 Aanvullende eisen (7.26 WHW)

1. Aan de inschrijving voor een opleiding kunnen aanvullende eisen worden gesteld (art. 3.6 Uitvoeringsbesluit WHW 2008, Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (actuele tekst te raadplegen op www.overheid.nl).
2. *vervallen*

Artikel 2.6 Toelatingseisen werkring

1. In elke uitvoeringsregeling OER HZ voor een opleiding is aangegeven welke eisen worden gesteld omtrent het verrichten van werkzaamheden tijdens het volgen van de opleiding (art. 7.27 WHW).
2. In de onderwijsovereenkomst worden expliciete, inhoudelijke, afspraken beschreven over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten, de begeleiding door de docent en eisen die omtrent het verrichten van werkzaamheden tijdens de opleiding worden gesteld. Deze kunnen betrekking hebben op de aard, de inhoud en het niveau van de werkring/werkzaamheden, mede in het licht van de leeruitkomsten die moeten worden gerealiseerd.
3. *vervallen*

4. Voldoet een student in de loop van de opleiding niet meer aan de eisen, bedoeld in het eerste dan wel tweede lid inzake het verrichten van werkzaamheden tijdens de opleiding, dan blijft de student gerechtigd de opleiding te vervolgen, indien binnen zes maanden na het beëindigen van de vereiste werkzaamheden vergelijkbare werkzaamheden worden verricht, dan wel indien de student toestemming krijgt van de examencommissie (namens het college van bestuur) om de opleiding te vervolgen. Daarbij zal een nieuwe onderwijsovereenkomst moeten worden gesloten dan wel worden aangepast. De examencommissie is (namens het college van bestuur) bevoegd de student elk jaar te verzoeken bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat aan het bepaalde in het tweede lid wordt voldaan.

Artikel 2.7 vervallen

Artikel 2.8 Toelating op grond van andere (buitenlandse) diploma's

1. De toelatingseisen in het kader van andere (buitenlandse) diploma's zijn nader geregeld in de *Regeling (beëindiging) inschrijving studenten en extranei HZ*. Daarbij wordt de *Gedragcode internationale student hoger onderwijs* (herziene versie 1 augustus 2014 voor studenten tot 1 september 2017 en de versie 1 september 2017 voor studenten na 1 september 2017) in acht genomen.
2. Het college van bestuur kan de bezitter van een ander diploma dan een bij ministeriële regeling aangewezen diploma, dat door de examencommissie van de desbetreffende opleiding is aangemerkt als ten minste gelijkwaardig aan een vwo-diploma, een havo-diploma of een op de WEB gebaseerd diploma van een middenkaderopleiding, van een specialistenopleiding, of van een bij ministeriële regeling aangewezen vakopleiding, vrijstellen van de wettelijke vooropleidingseis (art. 7.28.2 WHW).
3. Indien het in het vorige lid van dit artikel bedoelde diploma een buiten Nederland afgegeven diploma is, kan het college van bestuur bepalen dat geen examens of onderdelen daarvan worden afgelegd, dan nadat ten genoegen van de desbetreffende examencommissie het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs. Het college van bestuur kan tevens bepalen dat betrokkene niet wordt ingeschreven zolang het in de voorgaande volzin bedoelde bewijs niet is geleverd.
4. Studenten aan een Nederlandstalige opleiding met een niet-Nederlandse vooropleiding dienen het volgende te overleggen: een bewijs van het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen NT2 II (programma II) dat niet ouder is dan twee jaar, het met goed gevolg afleggen van de ITN-toets (Interuniversitair Nederlands), of een minimaal vergelijkbaar certificaat zoals het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT) of profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs (PTHO), dan wel een namens het college van bestuur afgegeven besluit dat de student van deze eis is vrijgesteld. Deze taaleis geldt ook voor studenten met een in Suriname of in landen die deel uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden behaald MBO-4 of gelijkwaardig diploma.
5. Indien het in het tweede lid van dit artikel bedoelde diploma een buiten Nederland afgegeven diploma is en het onderwijs in het Engels wordt aangeboden, kan het

college van bestuur bepalen dat geen examens of onderdelen daarvan worden afgelegd, dan nadat ten genoegen van de desbetreffende examencommissie het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de Engelse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs. Het college van bestuur kan tevens bepalen dat betrokkene niet wordt ingeschreven zolang het in de voorgaande volzin bedoelde bewijs niet is geleverd. Dienaangaande gelden de volgende eisen: voor studenten tot 1 september 2017: IELTS (gemiddelde score van minimaal 6.0), TOEFL iBT (internet based test)(minimale score van 79, in overgangsfase zijn TOEFL 550 en 213 toegestaan), TOEIC, Cambridge ESOL, en voor studenten na 1 september 2017: IELTS (gemiddelde score van minimaal 6.0), TOEFL paper (minimaal 550), TOEFL internet (minimaal 80), TOEIC (listening and reading 670 en speaking and writing 290) en Cambridge English (First(FCE) – Grade B (scale 173-175) en First FCE – Grade C (scale 169-172), zoals ook weergegeven in de regelingen genoemd in 2.8.1. Een eigen taaltoets mag niet worden gebruikt, tenzij deze door de Landelijke Commissie, op advies van het Research Centre voor Examinering en Certificering (RCEC), gevalideerd is. Studenten afkomstig uit de Volksrepubliek China zijn slechts toelaatbaar met een NESO certificaat. Deze taaleis geldt niet voor buitenlandse studenten die hun vooropleiding hebben genoten in Nederland, de Verenigde Staten van Amerika, Groot-Brittannië, Ierland, Australië, Nieuw-Zeeland, Canada (uitgezonderd Quebec), Malta en voor studenten (na 1 september 2017) die houder zijn van het International Baccalaureate certificaat voor English A Language and Literature. Deze taaleis geldt evenmin voor buitenlandse studenten die de examens hebben afgelegd (inclusief het vak Engels) op de Diplomalijst van het Nuffic (<http://www.internationalstudy.nl/wp-content/uploads/2016/03/Diplomalijst.pdf>).

6. Buitenlandse studenten die 18 jaar of ouder zijn op de eerste dag waarop de opleiding begint waarvoor voor de eerste maal om inschrijving wordt verzocht, moeten op die dag rechtmatig verblijf houden in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000.
7. Voor buitenlandse studenten met een verblijfsvergunning geldt de eis dat zij jaarlijks minimaal 50% van de studiepunten van het betreffende studiejaar behaald moeten hebben. Bij een lagere score zal hiervan een melding aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) worden gedaan, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor de student niet aan zijn verplichtingen heeft kunnen voldoen. Per opleiding kan een dergelijke melding eenmaal achterwege blijven (wet modern migratiebeleid).

Artikel 2.9 Toelating op grond van toelatingsonderzoek (colloquium doctum)

1. Het college van bestuur kan personen van eenentwintig jaar of ouder, die niet voldoen aan de in artikel 2.2 gestelde vooropleidingseisen, daarvan vrijstellen indien uit een toelatingsonderzoek blijkt is gegeven van:
 - a. geschiktheid voor het desbetreffende onderwijs en
 - b. voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van dat onderwijs (7.29.1) ;
 - c. voldoende beheersing van de Engelse taal ingeval de opleiding in de Engelse taal wordt aangeboden voor het met vrucht kunnen volgen van dat onderwijs.

2. Het toelatingsonderzoek als bedoeld in het eerste lid wordt in opdracht van het college van bestuur uitgevoerd door Aob Compaz (website: www.aobcompaz.nl; emailadres: onderwijs@aob-compaz.nl).
3. Het toelatingsonderzoek betreft met name het toetsen van het cognitief vermogen van de betrokkene. Dit wordt uitgevoerd op basis van gestandaardiseerde en op havo-niveau genormeerde tests die zowel verbaal inzicht, het exact logisch denkvermogen als het numeriek denkvermogen in beeld brengen, aangevuld met een aantal specifieke, voor de verschillende studierichtingen belangrijke capaciteiten. De test wordt digitaal afgenomen in een geconditioneerde testomgeving onder toezicht van een adviseur.
4. Het toelatingsonderzoek heeft ten doel vast te stellen of de kandidaat blijk geeft van geschiktheid voor het onderwijs van de opleiding en van voldoende beheersing van de Nederlandse dan wel de Engelse taal voor het succesvol kunnen deelnemen aan het onderwijs van de opleiding.
5. Het college van bestuur kan ten aanzien van een bezitter van een buiten Nederland afgegeven diploma, dat in het eigen land toegang geeft tot een opleiding aan een instelling voor hoger onderwijs, afwijken van de in het eerste lid genoemde leeftijdsgrens. Van die leeftijdsgrens kan het college van bestuur ook afwijken, indien in bijzondere gevallen geen diploma kan worden overgelegd.
6. Het Studentenbureau verstrekt namens het college van bestuur aan betrokkene na afronding van het toelatingsonderzoek een verklaring inhoudende afwijzing of toelating tot de opleiding. Bij toelating tot de opleiding wordt een kopie van de verklaring door het Studentenbureau toegevoegd aan het studentdossier.
7. Per opleiding bevat het programma van het toelatingsonderzoek specifieke onderdelen die per opleiding in de uitvoeringsregeling OER HZ worden weergegeven.

Artikel 2.9a Onderwijsovereenkomst

1. Het college van bestuur sluit na inschrijving met de student een onderwijsovereenkomst, die het eerste blok van de opleiding bestrijkt. Dit eerste blok bevat ten minste de funderende eenheden die, de basis vormen van de hbo-opleiding met relevantie voor de kennisbasis, een bijdrage leveren aan de studievoordigheid vanuit de bedoeling van het experiment en vanuit het oogpunt van taakvolwassenheid.
2. Na afronding van het eerste blok als bedoeld in het eerste lid sluit het college van bestuur steeds voorafgaand aan elk volgend blok met de student een nieuwe onderwijsovereenkomst.

Artikel 2.10 Inschrijvingsvoorwaarden

De inschrijving van een student is pas definitief als hij aan alle inschrijvingsvoorwaarden heeft voldaan.

Artikel 2.11 Weigering/uitschrijving wegens ongewenste gedragingen in relatie tot toekomstige beroepsvoering

Wanneer daarvoor aanleiding is, geeft het college van bestuur toepassing aan de bevoegdheid van artikel 7:42a WHW om de inschrijving van een student te weigeren of te beëindigen als die student door zijn gedragingen of uitlatingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening.

Artikel 2.12 Bezwaar

Beslissingen van het college van bestuur zijn voor bezwaar vatbaar conform het bepaalde in het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.

Hoofdstuk 3. Inrichting opleidingen

Artikel 3.1 Doelstelling opleidingen

1. Met elke aan de HZ verzorgde opleiding verwerft de student een zodanig samenhangende verzameling van kennis, houding en vaardigheden, dat deze na het afronden van de betreffende opleiding in staat is tot professionele uitvoering van taken die afgeleid zijn van het competentieprofiel (eindkwalificaties) van de opleiding en in aanmerking komt voor een eventuele voortgezette opleiding. Na afronden van de opleiding moet de student zelfstandig en met een kritische instelling op hbo-niveau kunnen werken.
2. Het hbo-niveau is vastgelegd in de Dublin Descriptoren. Deze worden door alle relevante partijen in Nederland en Europa geaccepteerd als de kenmerken voor het handelings- en denkniveau van degene die een opleiding met goed gevolg heeft afgerond.

Artikel 3.2 Opleidingsprofiel en competenties van opleidingen

1. Elke opleiding kent een opleidingsprofiel.
2. De opleiding borgt dat de student de te behalen competenties van zijn opleiding verwerft (ter toelichting: het begrip competenties heeft meerdere synoniemen, waaronder: eindkwalificaties, beroepstaken of opleidingscompetenties). De competenties van de opleiding kunnen mede zijn gebaseerd op zogeheten domeincompetenties.
3. Het opleidingsprofiel en de competenties van opleidingen zijn opgenomen in elke uitvoeringsregeling OER HZ.

Artikel 3.2a Organisatie onderwijs van opleidingen

1. Elke opleiding in het kader van het experiment leeruitkomsten hanteert als uitgangspunt flexibel en vraaggericht onderwijs, waarin eenheden van leeruitkomsten centraal staan.
2. Per opleiding is in elke uitvoeringsregeling OER HZ de feitelijke organisatie van het onderwijs opgenomen. De in elke uitvoeringsregeling OER HZ opgenomen opleiding omvat een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten. Mede op basis daarvan worden opleidingstrajecten ingericht en afgestemd op de uitgangspositie, werksituatie, kenmerken en behoefte van (individuele of groepen) studenten.

Artikel 3.3 Studieduur en studielast opleiding, algemene gegevens opleiding

1. Een opleiding bevat:
 - a. een bachelor studieprogramma met een studielast van 240 studiepunten, waarvan 60 studiepunten in de propedeutische fase en 180 studiepunten in de hoofdfase, dan wel
 - b. een associate degree-opleiding, met een studielast van 120 studiepunten (art. 7.8a WHW).
2. Een opleiding wordt aangeboden in een deeltijdse en/of duale variant met toepassing van het experiment leeruitkomsten.

3. *vervallen*
4. In iedere uitvoeringsregeling OER HZ is per bacheloropleiding in elk geval opgenomen:
 - a. de (internationale) naam van de opleiding;
 - b. de deeltijdse en/of duale opleidingsvariant;
 - c. de competentiebreakdown (overzicht van door de student te verwerven competenties met daaraan gekoppeld deeltaken, leerdoelen en evt. eisen)
 - d. de CROHO-code;
 - e. de graad, de afkorting daarvan, de internationale benaming en titulatuur;
 - f. de locatie waar de opleiding wordt verzorgd;
 - g. de voertaal van de opleiding;
 - h. de datum van accreditatie door de NVAO;
 - i. eventuele afstudeerrichtingen (art. 3.10 OER HZ);
 - j. bijzondere nadere vooropleidingseisen, aanvullende eisen en/of toelatingseisen.
5. *vervallen*

Artikel 3.4 vervallen

Artikel 3.5 Propedeutische fase

1. De propedeutische fase geeft inzicht in de inhoud van de opleiding met de mogelijkheid van verwijzing van selectie aan het eind van die fase.
2. De propedeutische fase van een opleiding kent een studielast van 60 studiepunten.
3. *vervallen*
4. Alle eenheden van leeruitkomsten binnen een propedeuse worden per opleiding beschreven in een uitvoeringsregeling OER HZ. Deze beschrijving bevat in elk geval:
 - a. de titel van eenheid van leeruitkomsten
 - b. de code van de eenheid van leeruitkomsten;
 - c. de voorwaarden voor deelname aan een eenheid van leeruitkomsten;
 - d. bijzondere voorwaarden voor toekenning studiepunten;
 - e. de al dan niet verplichte deelname aan een eenheid van leeruitkomsten;
 - f. een beknopte beschrijving van de leeruitkomsten, onderdeel uitmakend van een eenheid van leeruitkomsten. Per leeruitkomst wordt beschreven:
 - titel;
 - inhoud (onderwerp/soort activiteit/beschrijving);
 - voorwaarden (condities/context);
 - minimumprestatie (niveau/norm);
 - g. te bereiken competenties of deeltaken van competenties;
 - h. te realiseren leerdoelen en niveaus op basis van competenties;
 - i. te behalen studiepunten;
 - j. de taal waarin de eenheid van leeruitkomsten wordt verzorgd;
 - k. *vervallen*
 - l. de wijze(n) van toetsen, de toetsvormen, de momenten waarop toetsen worden aangeboden en de beoordelingscriteria, de normering en de cesuur.

Artikel 3.6 Hoofdfase

1. De hoofdfase van een opleiding heeft tot doel te bevorderen dat de student de kennis en vaardigheden die hij in de propedeuse heeft verworven verder verdiept en verbreedt.
2. De studielast in de hoofdfase van een opleiding kent:
 - a. bij een bacheloropleiding: 180 studiepunten;
3. *vervallen*
4. Voor de inschrijving en toegang tot de hoofdfase van een opleiding geldt als eis het bezit van een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde propedeutisch examen van die opleiding (zie ook art. 14.1 reglement (beëindiging) inschrijving studenten en extranei). De examencommissie kan aan een student op zijn verzoek reeds de toegang tot het afleggen van een of meer onderdelen van het afsluitend examen (de hoofdfase) verlenen voordat hij het propedeutisch examen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg heeft afgelegd (zie ook art. 4.4).
5. In elke uitvoeringsregeling OER HZ zijn per opleiding, binnen de hoofdfase, alle eenheden van leeruitkomsten beschreven. Deze beschrijving bevat in elk geval:
 - a. de titel van eenheid van leeruitkomsten
 - b. de code van de eenheid van leeruitkomsten;
 - c. de voorwaarden voor deelname aan een eenheid van leeruitkomsten;
 - d. bijzondere voorwaarden voor toekenning studiepunten;
 - e. al dan niet verplichte deelname aan een eenheid van leeruitkomsten;
 - f. een beknopte beschrijving van de leeruitkomsten, onderdeel uitmakend van een eenheid van leeruitkomsten. Per leeruitkomst wordt beschreven:
 - titel;
 - te verwerven competenties;
 - product (eindresultaat);
 - aanduiding van type;
 - inhoud (onderwerp/soort activiteit/beschrijving);
 - voorwaarden (condities/context);
 - minimumprestatie (niveau/norm);
 - g. te bereiken competenties of deeltaken van competenties;
 - h. te realiseren leerdoelen en niveaus op basis van de competenties;
 - i. te behalen studiepunten;
 - j. de taal waarin de eenheid van leeruitkomsten wordt verzorgd;
 - k. *vervallen*;
 - l. wijze(n) van toetsen, de toetsvormen, de momenten waarop toetsen worden aangeboden en de beoordelingscriteria, de normering en de cesuur.

Artikel 3.7 vervallen

Artikel 3.8 Minor

1. *vervallen*
2. *vervallen*

3. Een student is verplicht een minor, een samenhangend geheel, gericht op het verbreden, profileren en/of verdiepen van de professionele ontwikkeling en persoonlijke ontplooiing van een student, te volgen.
4. De mogelijke leerroutes in het kader van de minor zijn beschreven in de minorgids.
5. *vervallen*
6. In afwijking van het bepaalde in het derde lid van dit artikel kan een student, na voorafgaand verkregen toestemming van de examencommissie, deelnemen aan een leerroute in het kader van een minor bij een andere instelling voor hoger onderwijs in Nederland (www.kiesopmaat.nl) of in het buitenland. De examencommissie toetst of de doelstellingen en het niveau van de te kiezen minor voldoende verantwoord is door de student en/of de doelstellingen en het niveau van de te kiezen leerroute in het kader van een minor niet ook bereikt zouden kunnen worden met het volgen van leerroute uit de HZ-minorgids.
7. In afwijking van het bepaalde in het derde lid van dit artikel kan een student, na verkregen toestemming van de examencommissie, aan een andere eenheid van leeruitkomsten deelnemen.
8. Voor deelname aan een minor dient de student de propedeuse behaald te hebben. Aan de deelname aan een minor kunnen extra toelatingseisen worden gesteld.
9. *vervallen*

Artikel 3.9 Stage en afstuderen

1. In het kader van een opleiding zijn regels gesteld omtrent eenheden van leeruitkomsten in de vorm van stages, die per opleiding zijn opgenomen in een uitvoeringsregeling OER HZ.
2. *vervallen*
3. In het kader van een opleiding zijn regels gesteld omtrent de eenheden van leeruitkomsten “afstuderen”, die per opleiding zijn opgenomen in een uitvoeringsregeling OER HZ.
4. Het is een buitenlandse student, die vrijstelling van toetsing van eenheden van leeruitkomsten heeft verkregen, niet toegestaan af te studeren in het land van herkomst. De examencommissie kan namens het college van bestuur en op verzoek van de buitenlandse student daarvoor toch toestemming verlenen. De examencommissie betreft daarbij in elk geval de volgende aspecten:
 - a. op welke opleiding het verzoek betrekking heeft;
 - b. voor welke en hoeveel eenheden van leeruitkomsten is vrijstelling verleend;
 - b. heeft de afstudeeropdracht een internationale focus (dus niet (alleen) een focus op het land van herkomst);
 - c. is de instelling of het bedrijf waar wordt afgestudeerd resp. stage wordt gelopen internationaal georiënteerd (dus niet (alleen) georiënteerd op het land van herkomst).

Artikel 3.10 Afstudeerrichtingen

1. Een opleiding kan afzonderlijke afstudeerrichtingen omvatten.
2. Het college van bestuur kan normen stellen voor de toelating tot een afstudeerrichting indien de aard en inhoud van de verschillende afstudeerrichtingen van een opleiding zodanig van elkaar verschillen dat deze normen gerechtvaardigd zijn (artikel 7.9 WHW).
3. De afstudeerrichtingen alsmede evt. normen als bedoeld in het vorige lid van dit artikel zijn per opleiding opgenomen in elke uitvoeringsregeling OER HZ.

Artikel 3.11 vervallen

Artikel 3.11a HZ Leerlijnen

1. Elke opleiding neemt de vereiste HZ-leerlijnen (al dan niet in de vorm van thema's) op in het onderwijsprogramma, te weten: Onderzoeksvaardigheden, Engels, Leren leren, Ondernemendheid, Personality leeruitkomsten.
2. De wijze waarop de leerlijnen zijn opgenomen in het onderwijsprogramma wordt duidelijk geëxpliciteerd in de uitvoeringsregeling OER HZ.

Artikel 3.12 Personality leeruitkomsten

1. In het onderwijsprogramma van een opleiding is ruimte gereserveerd voor Personality leeruitkomsten.
2. Personality leeruitkomsten hebben als doel het bevorderen van de persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing van de student. Personality leeruitkomsten kunnen bijvoorbeeld worden bereikt door het verrichten van bestuursactiviteiten, voorlichtings- en promotieactiviteiten, begeleidingsactiviteiten, projectactiviteiten, trainingsactiviteiten alsmede activiteiten inzake HZ Cult of HZ Sport.
3. De Personality leeruitkomsten omvatten voor de deeltijdopleiding in totaal 10 studiepunten.
4. In het onderwijsprogramma van een associate degree-opleiding is ruimte voor Personality leeruitkomsten gereserveerd met een omvang van totaal 10 studiepunten.
5. Voor wat betreft het toekennen van studiepunten in het kader van Personality leeruitkomsten zijn de artikelen 6.1 en 6.5a van deze Onderwijs- en examenregeling van overeenkomstige toepassing.
6. De *Handleiding Personality*, met titel: "Personality Programma PVCC Vrijecompositie cursus" is gepubliceerd op www.hz.nl

Artikel 3.13 vervallen

Artikel 3.13a vervallen

Artikel 3.14 Honoursprogramma

1. Het honoursprogramma van de HZ is een interdisciplinair en extracurriculair onderwijsprogramma voor studenten (art. 7.9b WHW). De opzet en de doelstelling van het programma, de studiebelasting en de wijze van selecteren van studenten die

willen deelnemen aan het programma zijn eveneens beschreven in het *Honoursprogramma*, dat is gepubliceerd op www.hz.nl:
<https://hz.nl/studiekeuze/talent>.

2. Het college van bestuur besluit over de toelating van studenten tot het honoursprogramma.
3. Indien een student het honoursprogramma met goed gevolg heeft afgelegd, ontvangt de student een certificaat waarop ten minste de inhoud van het programma, de studielast en de resultaten van de student worden vermeld.

Artikel 3.15 Algemene bepalingen over het onderwijsprogramma

1. *vervallen*.
2. De opleiding en de toetsing van eenheden van leeruitkomsten in opleidingen vinden plaats in de Nederlandse danwel in de Engelse taal.
3. In afwijking van het bepaalde in de vorige leden van dit artikel wordt onderwijs in een andere taal gegeven, indien:
 - a. het onderwijs betreft dat gegeven wordt door een anderstalige docent;
 - b. de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs of van een eenheid van leeruitkomsten noodzaakt een andere taal te gebruiken, dan wel indien dat wegens de herkomst van de studenten voor de hand ligt.
 - c. het een minor betreft waarbij is vermeld dat deze minor in een andere taal wordt verzorgd.
4. In een opleiding die in het Nederlands wordt aangeboden kan het gebruik van (onder meer) Engelstalige literatuur verplicht worden gesteld.
5. In elke uitvoeringsregeling OER HZ is per opleiding aangegeven in welke taal het onderwijs wordt gegeven en of sprake is van verplichte Engelstalige literatuur.

Artikel 3.16 Auteursrecht studenten

1. Het auteursrecht dat rust op werken en producten die in het kader van de opleiding door studenten of extranei worden gemaakt, komt in beginsel toe aan de student of extraneus.
2. Als de student of extraneus in opdracht van de HZ werk maakt als onderdeel van zijn opleiding, verkrijgt de HZ daarop een gebruiksrecht.

Artikel 3.16A Privacyregeling studenten

1. Binnen HZ geldt een Privacyreglement Studenten HZ voor de verwerking en bescherming van persoonsgegevens. Dit reglement is te vinden op de website onder Privacyreglement Studenten via www.hz.nl

Artikel 3.17 Topsport

1. Op topsporters die als studenten zijn ingeschreven aan de HZ is het *Reglement topsport HZ* van toepassing.
2. Aan een student als bedoeld in het eerste lid van dit artikel kan onderwijskundige facilitaire ondersteuning, omschreven in artikel 5 van het *Reglement topsport HZ*, worden verleend. Daartoe dient hij een studie- en sportplan te vervaardigen in overleg met de topsportcoördinator en de opleidingscoördinator. De directeur en de

examencommissie beslissen met inachtneming van ieders bevoegdheden omtrent de goedkeuring van het studie- en sportplan resp. de te verlenen onderwijskundige faciliteiten.

3. De student kan eerst aanspraak maken op de in het studie- en sportplan opgenomen onderwijskundige faciliteiten na schriftelijke goedkeuring van de directeur resp. de deexamencommissie.

Hoofdstuk 4 Het onderwijs

Artikel 4.1 Indeling studiejaar

1. Een studiejaar omvat maximaal vier blokken.

Artikel 4.2 Studie oriëntatie.

1. Voorafgaand aan inschrijving vindt een studie oriëntatie plaats door middel van een gesprek met de aspirant student.
2. In de studie oriëntatie komen aan de orde:
 - a. Uitgangspositie;
 - b. Werksituatie;
 - c. Toelaatbaarheid tot de opleiding;
 - d. Kenmerken en behoeften van de aspirant student;
 - e. Professionele ervaring en kwalificaties van de aspirant student;
 - f. Inzicht in de studie aan de hand van het totaal van leeruitkomsten;
 - g. Betekenis van de studie voor loopbaanontwikkeling;
3. Met de studie oriëntatie krijgt de aspirant student inzicht:
 - a. In de verhouding tussen de inhoud van de studie enerzijds en de ambities van de student anderzijds;
 - b. In de mogelijk te volgen leerroute;
 - c. Of hij de leeruitkomsten moet kunnen realiseren.
4. De student ontvangt tijdens de studie oriëntatie geen garanties omtrent mogelijk door de examencommissie te verlenen vrijstellingen.

Artikel 4.2a Onderwijsovereenkomst

1. De onderwijsovereenkomst is een onderdeel van de leerroute van de student en wordt opgenomen in het studieplan als bedoeld in artikel 7.3 van deze Onderwijs- en examenregeling.
2. Het college van bestuur sluit na inschrijving met de student een onderwijsovereenkomst, die het eerste blok van de opleiding bestrijkt. Dit eerste blok omvat ten minste de funderende eenheden van leeruitkomsten die, de basis vormen van de hbo-opleiding met relevantie voor de kennisbasis, een bijdrage leveren aan de studievaardigheid vanuit de bedoeling van het experiment en vanuit het oogpunt van taakvolwassenheid.
3. Na afronding van het eerste blok als bedoeld in het eerste lid sluit het college van bestuur voorafgaand aan elk volgend blok met de student een nieuwe onderwijsovereenkomst.
4. De inhoud van de onderwijsovereenkomst wordt afgestemd tussen de student, de studieloopbaancoach (SLC) en, indien van toepassing, de werkgever van de student.
5. In elke onderwijsovereenkomst worden opgenomen:
 - a. NAW-gegevens van de student en zijn studentnummer;
 - b. Naam en adres werkgever;
 - c. Contactpersoon werkgever;
 - d. Contactpersonen binnen HZ;

- e. Periode waarvoor de overeenkomst is gesloten: datum aanvang en datum einde blok;
- f. Het met de student overeengekomen onderwijsprogramma, met daarin verwerkt:
 - i. De door de student door te lopen leertrajecten in het kader van de te realiseren leeruitkomsten;
 - ii. De in het kader van de leeruitkomsten uit te voeren leeractiviteiten en de te bereiken leerresultaten;
 - iii. De wijze waarop de evt. werkplek van de student daarbij wordt benut;
 - iv. Het onderwijsaanbod waaraan de student deelneemt;
 - v. De wijze waarop begeleiding plaatsvindt;
 - vi. De wijze waarop en momenten waarop de realisatie van de beoogde leeruitkomsten wordt beoordeeld (toetsvormen en toetsmomenten);
 - vii. Eventuele afspraken omtrent de inzet/faciliteiten van de werkgever van de student in het kader van de te realiseren leeruitkomsten.
- 6. Het college van bestuur kan van de werkgever verlangen dat deze de onderwijsovereenkomst ten blijke van zijn instemming voor akkoord ondertekent. Per opleiding wordt dit nader gespecificeerd in de OER Uitvoeringsregeling.
- 7. Het college van bestuur kan de ondertekening aan zijn zijde van de onderwijsovereenkomst mandateren aan de betreffende directeur

Artikel 4.3 vervallen

Art. 4.3a Onderwijs met leeruitkomsten

1. Het onderwijs is gericht op gepersonaliseerd leren op basis van leeruitkomsten.
2. Het onderwijs is leerwegonafhankelijk, zodat, in acht nemende het bepaalde in deze onderwijs- en examenregeling, met de student een individuele leerweg in een onderwijsovereenkomst wordt overeengekomen, gericht op het behalen van een eenheid van leeruitkomsten. Het onderwijs kan onder meer bestaan uit:
 - a. Werkpleklernen;
 - b. Intensief en interactief contactonderwijs;
 - c. Online leren;
 - d. Blended learning.
 - e. Stage.
3. Het onderwijsprogramma is afgestemd op de te behalen eindkwalificaties en is uitgewerkt in het met de student overeengekomen leertraject en is opgenomen in onderwijsovereenkomsten. Door elke onderwijsovereenkomst een periode van één blok te laten omvatten, is het mogelijk concrete afspraken met de student over zijn leertraject te maken. Daarnaast kan de leerroute adequaat worden gemonitord en zo nodig bijgesteld.
4. Elk in de onderwijsovereenkomst opgenomen blok wordt afgesloten met leerwegonafhankelijke toetsen. De toetsvormen zijn opgenomen in de onderwijsovereenkomst.
5. Elke student krijgt een studieloopbaancoach (SLC) toegewezen.

6. Voorafgaand aan het sluiten van elke onderwijsovereenkomst vindt een gesprek plaats tussen de student en de studieloopbaancoach om de inhoud van de (volgende) onderwijsovereenkomst af te stemmen.
7. De studieloopbaancoach begeleidt de student in het opstellen en/of beoordelen van zijn plannen en in het uitvoeren ervan. In dat kader is hij betrokken bij:
 - a. het stimuleren van de competentieontwikkeling van de student;
 - b. de motivatie voor de opleiding en het beroep;
 - c. de sociale integratie en
 - d. de studievoortgang van de student.
8. De rol van de docent bij de leeractiviteiten van de student wordt in elke onderwijsovereenkomst per eenheid van leeruitkomsten beschreven.
9. Er vindt regelmatig een facultatieve lesdag op een HZ-locatie plaats. Deze is gevuld met een programma, gericht op een groepsgewijze en individuele coaching van de student. Die coaching is afgestemd op de onderwijsactiviteiten die de student verricht in het kader van de uitvoering van de onderwijsovereenkomst.

Artikel 4.4 (Voorwaardelijke) deelname aan leeruitkomsten

1. De student kan aan een eenheid van leeruitkomsten deelnemen indien deze is opgenomen in de onderwijsovereenkomst.
2. Voorafgaand aan deelname aan een eenheid van leeruitkomsten dient de student aan de ingangseisen te hebben voldaan. De student die (nog) niet voldoet aan deze ingangseisen, dient (vooraf) een schriftelijk verzoek in bij de examencommissie teneinde voor deelname aan die eenheid van leeruitkomsten in aanmerking te komen. De examencommissie besluit vervolgens of en zo ja onder welke voorwaarden de student aan de eenheid van leeruitkomsten kan deelnemen en stelt de student daarvan schriftelijk in kennis.

Artikel 4.5 Deelname internationaal uitwisselingsprogramma

1. De student die wenst deel te nemen aan een internationaal uitwisselingsprogramma dient in ieder geval de propedeutische fase te hebben behaald.
2. In elke uitvoeringsregeling OER HZ kunnen per opleiding nadere voorwaarden aan een internationaal uitwisselingsprogramma worden gesteld.

Artikel 4.6 Vrijstellingen

1. Op het verlenen van vrijstellingen is de HZ beleidsnotitie *Vrijstellingenbeleid* van toepassing, behoudens voor zover daar in deze regeling van wordt afgeweken. Deze beleidsnotitie is gepubliceerd op www.hz.nl.
2. De student kan een verzoek indienen bij de examencommissie voor vrijstelling van toetsing van één of meerdere eenheden van leeruitkomsten. Vrijstellingen worden verleend voor:
 - a. maximaal 180 studiepunten bij een bacheloropleiding,
 - b. maximaal 60 studiepunten bij een associate degree-opleiding.

behoudens de bevoegdheid van de examencommissie als bedoeld in artikel 4.7, derde lid.²

3. Voor toetsen van een eenheid van leeruitkomsten waarvoor een vrijstellingsverzoek wordt gedaan, maakt de examencommissie in het algemeen een afweging tussen de aard en inhoud van de door de student reeds verworven competenties en de toetsen van de eenheid van leeruitkomsten waarvoor vrijstelling wordt aangevraagd. De examencommissie verleent na bovenstaande weging al dan niet een vrijstelling. Het beoordelen van een dergelijk verzoek alsmede het verlenen van één of meerdere vrijstellingen geschiedt op individuele basis.
- 3a. De student kan in aanmerking komen voor vrijstelling van de toetsing van een eenheid van leeruitkomsten op de volgende gronden:
 - a. de student beschikt over een ervaringscertificaat, toegekend door een erkende EVC-instelling;
 - b. de student beschikt naar het oordeel van de examencommissie over eerder verworven competenties van een gelijke inhoud, niveau en omvang op het gebied van de betreffende eenheid van leeruitkomsten.
 - c. de student heeft studiepunten of een certificaat voor een verwante eenheid van leeruitkomsten verworven en levert daarvan relevant bewijsmateriaal aan;
 - d. de student verandert binnen de HZ van opleiding en heeft in de vorige opleiding(en) eenheden van leeruitkomsten behaald die ook in de nieuwe opleiding terugkomen of die verwant zijn aan een of meer eenheden van leeruitkomsten in de nieuwe opleiding;
4. In het kader van een vrijstellingsverzoek maakt de examencommissie een afweging tussen de aard en inhoud van de reeds aanwezige kwalificaties en de toets waarvoor vrijstelling wordt verzocht. De beoordeling van vrijstellingsverzoeken en het verlenen ervan vindt steeds plaats op individuele basis.
- 4.a Indien een student een of meerdere leeruitkomsten, behorende tot een eenheid van leeruitkomsten, heeft gerealiseerd, kan in overleg met de examencommissie een opleidingstraject worden afgesproken gericht op het realiseren van de resterende leeruitkomsten, behorende tot die eenheid van leeruitkomsten. Na afronding daarvan kunnen studiepunten worden toegekend.
5. Als de examencommissie de student vrijstelling verleent voor 180 resp. 60 studiepunten, omvat de resterende studielast in ieder geval de eenheid van leeruitkomsten afstuderen.
6. De procedure voor de aanvraag en toekenning van een vrijstelling is beschreven in de HZ beleidsnotitie *Vrijstellingenbeleid*.

Artikel 4.7 Erkenning verworven competenties (EVC)

² beleidsnotitie van 26 maart 2007 van Minister OC&W, *Nederlands hoger onderwijs in het buitenland, wat er wel en niet kan*, bij onderdeel A: "Met het oog op de zorgvuldigheid en geloofwaardigheid is het van belang dat een representatief deel van het onderwijs altijd bij de Nederlandse opleiding in Nederland wordt gevolgd (ten minste een kwart van de opleiding)". Bij een vierjarige bacheloropleiding kunnen maximaal 180 en bij een driejarige bacheloropleiding maximaal 120 studiepunten worden toegekend.

1. De examencommissie kan op verzoek van een student vrijstelling verlenen van toetsing van een of meerdere eenheden van leeruitkomsten in geval van eerder verworven competenties indien de student beschikt over een relevant EVC-certificaat.
2. De examencommissie wint voorafgaande aan haar besluit het advies van de betreffende directeur in.
3. De examencommissie kan in geval van erkenning van verworven competenties op verzoek van de student, als sprake is van bijzondere omstandigheden de student aangaande én na dienaangaande verkregen positief advies van de directeur, vrijstelling verlenen voor:
 - a. maximaal 210 studiepunten bij een bacheloropleiding,
 - b. maximaal 90 studiepunten bij een associate degree-opleiding.
4. Als de examencommissie de student vrijstelling verleent voor 210 resp. 90 studiepunten, moet de resterende studielast van 30 studiepunten bestemd zijn voor de eenheid van leeruitkomsten omvattend het afstuderen.

Artikel 4.8 Samenwerking buitenlandse onderwijspartners

1. De HZ kan een duurzame samenwerkingsrelatie aangaan met een buitenlandse onderwijspartner³, die steeds bij schriftelijke overeenkomst wordt vastgelegd. De samenwerking ziet op:
 - a. het door de HZ faciliteren van een opleiding van die partner, en
 - b. het beoordelen door de HZ van de kwaliteit van die opleiding, en
 - c. het in de gelegenheid stellen van studenten van die partner om zich in te schrijven als student voor een aansluitende opleiding bij de HZ.
2. In geval van een duurzame samenwerkingsrelatie als bedoeld in het eerste lid kan de examencommissie op verzoek van een buitenlandse student, die bij de HZ als zodanig voor een opleiding is ingeschreven en aan alle daaraan te stellen voorwaarden voldoet, vrijstelling verlenen van toetsing van één of meerdere eenheden van leeruitkomsten.
3. Vrijstelling als bedoeld in het tweede lid kan worden verleend voor maximaal 180 studiepunten.
4. De examencommissie neemt bij een vrijstellingsverzoek kennis van de kwaliteit van de buitenlandse opleiding. Bij de beoordeling van het vrijstellingsverzoek betreft zij de algemene criteria genoemd in artikel 4.6 alsmede de HZ beleidsnotitie *HZ Vrijstellingbeleid*. Verder vergewist zij zich ervan:
 - a. dat een representatief deel van het onderwijs bij de HZ wordt gevolgd (ten minste een kwart van de opleiding, waaronder het afstuderen), en
 - b. dat (namens het college van bestuur) de directeur de buitenlandse opleiding regelmatig op een blijvend kwaliteitsniveau beoordeelt, en

³ variant op onderdeel A, beleidsnotitie van 26 maart 2007 Minister OC&W: *Nederlands hoger onderwijs in het buitenland, wat er wel en niet kan*

- c. dat (namens het college van bestuur) de directeur er voor zorg draagt dat de buitenlandse opleiding voldoet aan alle eisen die aan het onderwijs op grond van de Nederlandse wetgeving en deze Onderwijs- en examenregeling worden gesteld.

Artikel 4.9 Studeren met een functiebeperking

1. Studenten met een functiebeperking hebben op grond van de wet en de HZ beleidsnotitie *Studeren met een functiebeperking* recht op passende voorzieningen, tenzij dit voor de HZ tot een onevenredige belasting zou leiden.
2. Voorzieningen dienen ertoe belemmeringen weg te nemen of te beperken, zodat de student de gelegenheid heeft om de studie succesvol te doorlopen. Voorzieningen dienen de zelfstandigheid en volwaardige participatie van de student zoveel mogelijk te bevorderen. De voorzieningen kunnen betrekking hebben op aanpassingen in het onderwijsprogramma (inclusief stages studieroosters, toetsing, leermiddelen en andere onderwijsvoorzieningen).
3. De decaan van de betrokken opleiding fungeert als aanspreekpunt voor de student.
4. De examencommissie, de directeur en de student hebben, in samenspraak met de decaan, overleg omtrent de vormgeving van ten behoeve van de student te treffen voorzieningen.
5. In het kader van de voor de student te treffen voorzieningen wordt een overeenkomst gesloten tussen de student en de examencommissie voor onderwerpen die haar aangaan en de directeur voor onderwerpen die hem aangaan.
6. De procedure in het kader van een beroep op de voorzieningen als in dit artikel bedoeld, is beschreven in de HZ beleidsnotitie *Studeren met een functiebeperking*. Deze beleidsnotitie is gepubliceerd op www.hz.nl.

Hoofdstuk 5 Examencommissie, dealexamencommissies en examinatoren

Artikel 5.1 Inrichting en werkwijze examencommissie

De HZ heeft een examencommissie met taken en bevoegdheden op het terrein van tentaminering en examinering. De inrichting en werkwijze van de examencommissie is geregeld in het *Reglement examencommissie HZ*.

Artikel 5.2 Taken en bevoegdheden examencommissie

1. De examencommissie heeft de volgende taken:
 - a. het op verzoek van degene die daar aanspraak op heeft, nog niet overgaan tot uitreiking van een getuigschrift, e.e.a. overeenkomstig door het instellingsbestuur vast te stellen regels (art. 7.11 lid 3 WHW);
 - b. het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens, mede in het licht van de toetsing van leeruitkomsten (art. 7.12b lid 1a WHW);
 - ba. het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, mede in het licht van de toetsing van leeruitkomsten (art. 7.12b lid 1e WHW);
 - c. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de Onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13 WHW, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen (art. 7.12b, lid 1 onder b WHW). De examencommissie besteedt daarbij in het bijzonder aandacht aan de verschillende toetsvormen bij het toetsen van eenheden van leeruitkomsten;
 - ca. het toekennen van studiepunten aan met goed gevolg afgelegde tentamens en examens, door (vooraf) inhoudelijke en procedurele richtlijnen aan de examinatoren te geven met betrekking tot de beoordeling en met betrekking tot de vaststelling van de uitslag van tentamens en examens (art. 7.12b, lid 1 onder b WHW);
 - cb. het desgewenst bepalen dat de examencommissie zelf een onderzoek verricht ex artikel 7.10, tweede lid WHW;
 - d. het in geval van frauduleus handelen door een student of extraneus ontnemen van het recht één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste één jaar, terwijl bij ernstige fraude op voorstel van de examencommissie het college van bestuur de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief kan beëindigen (art. 7.12b, lid 2 WHW);
 - e. het stellen van voorwaarden waaronder wordt vastgesteld dat een examen met goed gevolg is afgelegd terwijl niet elk tentamen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.12b lid 3 WHW);
 - f. het vaststellen van een jaarverslag van de werkzaamheden van de examencommissie en de dealexamencommissies (art. 7.12b, lid 5 WHW);
 - g. het vaststellen van regels over de uitvoering van de taken en bevoegdheden als bedoeld in art. 7.12b, eerste lid onder a, b en d, en het tweede lid, WHW en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen (art. 7.12b, lid 3 WHW). Daarbij besteedt zij in het bijzonder aandacht aan de diverse wijzen van toetsing van eenheden van leeruitkomsten;

- h. het vragen van inlichtingen aan de examencommissies en examinatoren (art. 7.12c lid 2 WHW);
 - i. het uitoefenen van toezicht op de uitoefening van taken en bevoegdheden door de examencommissies en examinatoren;
 - j. het uitreiken van getuigschriften ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.11 lid 2 WHW);
 - k. het toevoegen van een supplement aan een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen (art. 7.11, lid 4 WHW);
 - l. het uitreiken van verklaringen als bedoeld in art. 7.11 lid 5 WHW (overzicht van met goed gevolg afgelegde tentamens);
 - m. het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van één of meer tentamens (art. 7.12b lid 1 onder d WHW);
 - n. het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad (art. 7.12 lid 2 WHW);
 - o. de aanwijzing en het beëindigen van een aanwijzing van examinatoren (art. 7.12c lid 1 WHW);
 - p. het, op grond van een mandaat van het college van bestuur, in het kader van een (mogelijk) (negatief) bindend studieadvies:
 - (i) uitbrengen van een schriftelijke waarschuwing aan de student waarbij de student een redelijke termijn wordt gegeven zijn studieresultaten te verbeteren (art. 7.8b, lid 4 Whw);
 - (ii) aan de student verstrekken van een schriftelijk voornemen tot het uitbrengen van een (negatief) bindend studieadvies (art. 7.8b Whw);
 - (iii) (doen) horen van de student naar aanleiding van het uitgebrachte voornemen (art. 7.8b Whw);
 - (iv) uitbrengen van een (negatief) bindend studieadvies aan de student (art. 7.8b, lid 2 Whw);
 - (v) vertegenwoordigen van het college van bestuur ter zake van een bij het college van beroep voor de examens door de student ingesteld beroep tegen een (negatief) bindend studieadvies alsmede het treffen van een minnelijke regeling met de student in dat kader (art. 7.61 Whw);
 - (vi) (mede) vertegenwoordigen van (kort gezegd) de HZ ter zake van een bij het college van beroep voor het hoger onderwijs ingesteld beroep tegen een beslissing van het college van beroep voor de examens als bedoeld onder (v) (art. 7.66 Whw);
 - q. overige op grond van deze OER HZ en andere (op de website, MyHZ of elders gepubliceerde) HZ-reglementen aan de examencommissie toegekende bevoegdheden en taken.
2. Met het oog op het Experiment Leeruitkomsten stelt de examencommissie vast:
- a. hoe het behalen door studenten van leeruitkomsten door de examencommissie wordt beoordeeld;
 - b. wanneer het examen, bedoeld in art. 7.10, tweede lid, Whw is afgelegd; en

- c. wanneer het afsluitend examen, bedoeld in art. 7.10a, onderscheidenlijk het examen, bedoeld in art. 7.10b Whw, met goed gevolg is afgelegd.
3. De examencommissie stelt op voorhand ingevolge art. 5.2 ca vast hoe het behalen door studenten van leeruitkomsten door de examencommissie wordt beoordeeld. De examinerator toetst het door de student ingeleverde werk resp. de gemaakte toetsen aan de hand van het door de examencommissie vastgestelde beoordelingsprotocol en de cesuur. Vervolgens stelt de examinerator het studieresultaat vast in de vorm van een cijfer. De examencommissie kent op grond daarvan al dan niet studiepunten toe.

Artikel 5.3 Taken en bevoegdheden deelexamencommissies

1. De examencommissie heeft aan de deelexamencommissies de volgende taken en bevoegdheden gemandateerd:
 - a. het uitreiken van getuigschriften ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.11 lid 2 WHW);
 - b. het toevoegen van een diplomasupplement aan een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen (art. 7.11, lid 4 WHW);
 - c. het uitreiken van verklaringen als bedoeld in art. 7.11 lid 5 WHW (overzicht van met goed gevolg afgelegde tentamens);
 - d. *vervallen*;
 - da. het in bijzondere gevallen zelf verrichten van een onderzoek ex artikel 7.10, tweede lid WHW;
 - e. het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van één of meer tentamens (art. 7.12b lid 1 onder d WHW);
 - f. het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad (art. 7.12 lid 2 WHW);
 - g. de aanwijzing en het beëindigen van een aanwijzing van examineratoren (art. 7.12c lid 1 WHW).
 - h. het vragen van inlichtingen aan examineratoren (art. 7.12c lid 2 WHW);
 - i. de taken en bevoegdheden inzake een(negatief) bindend studieadvies die zijn opgesomd in artikel 5.2, lid 1b onder p en onder (i) en (ii) van deze OER HZ.
2. De examencommissie kan andere taken en/of bevoegdheden omschreven in dit reglement mandateren aan deelexamencommissies.

Artikel 5.4 Taken en bevoegdheden examineratoren

1. De examencommissie wijst examineratoren aan.
2. De examineratoren hebben de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het afnemen van tentamens en het toekennen van cijfers (art. 7.12c lid 1 WHW);
 - b. het verstrekken van gevraagde inlichtingen aan de examencommissie (art. 7.12c lid 2 WHW), waaronder het op verzoek van de (deel-) examencommissie verstrekken van inlichtingen ter zake van vrijstellingsverzoeken, verdenking van

- frauduleus handelen, toe te kennen compensaties en een (negatief) bindend studieadvies;
- c. het (al dan niet digitaal) uitreiken van een bewijsstuk ten bewijze dat een tentamen al dan niet met goed gevolg is afgelegd (art. 7.11, lid 1 WHW);

Artikel 5.4a Juridische commissie, (deel)toetscommissie en klachtencommissie

1. De examencommissie kan in verband met bepaalde taken/thema's permanente of tijdelijke commissies instellen (art. 3.1 reglement examencommissie HZ)
2. Onder de examencommissie ressorteert een juridische commissie, die belast is met het gevraagd en ongevraagd geven van juridisch advies, het verlenen van een bijdrage aan (juridische) teksten, het verlenen van assistentie bij het behandelen van geschillen (waaronder ook begrepen geschillen waarbij deexamencommissies zijn betrokken) en leveren van een bijdrage aan het jaarverslag van de examencommissie. (art. 2 reglement juridische commissie ingevolge reglement examencommissie HZ).
3. Onder de examencommissie ressorteert een toetscommissie, die belast is met het gevraagd en ongevraagd adviseren van de examencommissie inzake kwaliteitsborging en kwaliteitsbeleid rond examens en tentamens (art. 2 *reglement toetscommissie ingevolge reglement examencommissie HZ*).
4. Onder de toetscommissie ressorteert per opleiding een door de examencommissie ingestelde deeltoetscommissie, die belast is met het, onder toezicht van de toetscommissie, uitvoeren van het beleid op het gebied van kwaliteitsborging van examens en tentamens op opleidingsniveau (art. 5 *reglement toetscommissie ingevolge reglement examencommissie HZ*).
5. De examencommissie stelt, in geval bij haar een klacht wordt ingediend, een tijdelijke klachtencommissie in, die belast is met de behandeling van en advisering over die klacht (art. 3 reglement klachtencommissie ingevolge reglement examencommissie HZ).

Artikel 5.5 Beroep

1. Tegen beslissingen van de examencommissie en examinatoren staat beroep open bij het College van Beroep voor de examens van de HZ (artikel 7.61 WHW).
2. Het beroep wordt ingediend bij de Faciliteit HZ (faciliteit@hz.nl), de toegankelijke faciliteit als bedoeld in artikel 7.59a WHW.
3. *vervallen*.
4. De instelling en werkwijze van het College van Beroep voor de examens en de Faciliteit HZ is geregeld in het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.

Hoofdstuk 6 Toetsen en het toekennen van studiepunten

Artikel 6.1 Toetsen

1. Een opleiding is opgebouwd uit een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten. Op basis van deze eenheden van leeruitkomsten worden opleidingstrajecten ingericht en afgestemd op de uitgangspositie, werksituatie, kenmerken en behoeften van individuele studenten of groepen studenten. De eenheden van leeruitkomsten zijn per opleiding beschreven in een uitvoeringsregeling OER HZ. (art. 7.3 WHW, artt. 3.5 en 3.6 OER)
2. Aan elke eenheid van leeruitkomsten is een tentamen verbonden, bestaande uit minimaal één toets. Dit tentamen omvat een summatief onderzoek naar het niveau van inzicht, kennis, en vaardigheden van de student behorend bij een eenheid van leeruitkomsten, alsmede de beoordeling van de uitkomsten daarvan.
3. Het examen is afgelegd als alle tentamens van de tot de opleiding behorende eenheden van leeruitkomsten met goed gevolg zijn afgerond, behoudens indien de examencommissie heeft bepaald ook zelf de student een tentamen af te nemen.
4. De toetsing van eenheden van leeruitkomsten vindt deels leerwegafhankelijk en deels leerwegaafhankelijk plaats. Zij is afgestemd op de door de student te behalen leeruitkomsten. In elke uitvoeringsregeling OER HZ is per leeruitkomst aangegeven welke toetsvormen gehanteerd kunnen worden en wat de toetscriteria zijn.
5. In de onderwijsovereenkomst, die is afgestemd op het individuele leertraject van de student, is vastgelegd welke toetsvorm wordt gehanteerd en op welke momenten (her)toetsen worden afgelegd.
6. Op de tentamens en het toetsen is de beleidsdocument HZ-*Toetsbeleid* van toepassing. Deze beleidsnotitie is gepubliceerd op www.hz.nl.
7. *vervallen*

Artikel 6.2 Aantal toetsen

1. De student heeft per leeruitkomst maximaal drie keer de gelegenheid een toets af te leggen (de eerste, tweede en derde toetsmogelijkheid), tenzij de examencommissie bij uitzondering anders besluit. Deze gelegenheden zijn opgenomen in de met de student gesloten onderwijsovereenkomst.
2. *vervallen*
3. *vervallen*
4. De examencommissie kan de student, die nog slechts één toets moet behalen voor afronding van de opleiding, een extra toetsmogelijkheid geven, als er binnen afzienbare tijd geen mogelijkheid is die toets af te leggen. De student dient daartoe vooraf de benodigde bewijsstukken aan de examencommissie te overleggen.
5. Een herkansing van een toets is wat inhoud, niveau en zwaarte betreft gelijkwaardig aan de voorafgaande toetsmogelijkheid.
6. Indien de student een toets herkant, dan geldt het hoogst behaalde cijfer. Indien de student een toets met een voldoende resultaat heeft behaald, mag de student hierna

nog éénmaal de toets herkansen voor een beter resultaat, mits deze herkansing plaatsvindt in hetzelfde of het daaropvolgende studiejaar.

7. *vervallen*.
8. In afwijking van het bepaalde in het eerste, tweede en derde lid van dit artikel kan de examencommissie in bijzondere omstandigheden op verzoek van de student beslissen tot een extra gelegenheid voor het afleggen van een toets. Daartoe dient de examencommissie een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek van de student te ontvangen. De examencommissie draagt er zorg voor dat de examinerator en de student tijdig en schriftelijk geïnformeerd worden over haar besluit.
9. Als een student een toets herkanst, gelden de eisen van het studiejaar, waarin de toets wordt herkanst.
10. *vervallen*
11. Indien een opleiding het opleidingsprogramma (curriculum) wijzigt, waardoor bijvoorbeeld een leeruitkomst of een eenheid van leeruitkomsten niet meer in het curriculum is opgenomen, wordt een overgangsregeling opgenomen in de uitvoeringsregeling OER HZ. Het uitgangspunt daarbij is dat toetsen van een vervallen leeruitkomst nog tweemaal in het eerste studiejaar nadat het curriculum is gewijzigd worden aangeboden.

Artikel 6.3 Deelname toets, verzuim

1. De student die deelneemt aan een eenheid van leeruitkomsten die is opgenomen in de onderwijsovereenkomst, heeft daarmee ook toegang tot de toetsen die aan een eenheid van leeruitkomsten zijn verbonden, tenzij de student voorwaardelijk is toegelaten tot de eenheid van leeruitkomsten en hij op het moment van toetsing nog niet aan de toelatingseisen voor die eenheid van leeruitkomsten voldoet (zie art. 4.4). In de onderwijsovereenkomst is opgenomen aan welke toetsen de student deelneemt.
2. Indien de student verzuimt een toets binnen de periode waarvoor de onderwijsovereenkomst geldt af te leggen, is daarmee het recht op het afleggen van die toets vervallen. Het bepaalde in artikel 6.2 lid 1 is van overeenkomstige toepassing.
3. Op het afleggen van een toets is het *Gedragreglement tentamens tevens fraudereglement HZ* van toepassing.
4. *vervallen*

Artikel 6.4 Momenten waarop toetsen kunnen worden afgelegd

1. In elke uitvoeringsregeling OER HZ wordt per opleiding en eenheid van leeruitkomsten nadere toets-informatie verstrekt. Deze wordt uitgewerkt in een toetsrooster. Deze zijn ook verwerkt in de onderwijsovereenkomst.
2. In het toetsrooster zijn de locatie(s) en momenten waarop (her-)toetsen kunnen worden afgelegd vastgelegd alsmede de data voor inzage van de toetsen en de herkansing van toetsen (art. 6.7). De toetsmomenten zijn tevens opgenomen in de onderwijsovereenkomst.

3. Het toetsrooster wordt gepubliceerd op HZ LEARN.

Artikel 6.5 Mondelinge toetsen

1. Mondeling wordt niet meer dan één student tegelijk getoetst, tenzij de examencommissie of de examiner anders bepaalt.
2. Het mondeling afnemen van een toets is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders bepaalt. Op verzoek van de student en/of de examiner aan de examencommissie kan de mondelinge toets worden opgenomen door de HZ. Een verzoek daartoe dient minimaal twee weken voorafgaand aan de toets datum bij de dealexamencommissie te worden ingediend.
3. In geval de examencommissie de openbaarheid van een toets beperkt, dan wordt dit besluit schriftelijk vastgesteld en aan de student en de examiner kenbaar gemaakt.

Artikel 6.5a Beoordeling en toekenning studiepunten

1. De examiner beoordeelt elke door de student afgelegde toets aan de hand van vooraf vastgestelde beoordelingscriteria en conform de Beleidsnotitie *Toetsbeleid*.
2. De beoordeling van elke toets wordt uitgevoerd door een examiner, die deze beoordeling uitdrukt in een cijfer van 1 tot en met 10 met één decimaal achter de komma. Een toets is met goed gevolg afgelegd als een student een cijfer van 5,5 of hoger heeft behaald. De examiner registreert de beoordeling.
3. *vervallen*
4. Een externe, die niet benoemd is als examiner, kan bij een beoordeling alleen fungeren als adviseur van de examiner.
5. Voor elke toets wordt een bodemcijfer en een wegingsfactor vastgesteld. Het bodemcijfer mag maximaal op 5,5 worden vastgesteld. Per opleiding is het bodemcijfer weergegeven in de uitvoeringsregeling OER HZ.
6. De examencommissie kent aan een student ter zake van een eenheid van leeruitkomsten, behoudens in geval van bijzondere omstandigheden, eerst dan studiepunten toe, als aan beide onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
 - a. het cijfer van elke aan een eenheid van leeruitkomsten verbonden toets is minimaal het voor die toets vastgestelde bodemcijfer;
 - b. het gewogen gemiddelde van alle cijfers van aan een eenheid van leeruitkomsten verbonden toetsen is minimaal 5,5.
7. De examencommissie kan bepalen dat een toets opnieuw wordt afgenomen door een andere examiner of door de betrokken examiner en een of meer andere examinatoren.
8. *vervallen*
9. In de beschrijving van een eenheid van leeruitkomsten kan een bijzondere voorwaarde zijn opgenomen, waaraan een student moet hebben voldaan bij de afronding van een eenheid van leeruitkomsten, om in aanmerking te komen voor toekenning van studiepunten als bedoeld in lid 6 van dit artikel. Een dergelijke voorwaarde kan onder meer, doch niet uitsluitend, een bepaalde mate van aanwezigheid tijdens lessen vanwege praktische oefeningen of deelname aan een cursusevaluatie betreffen.

10. De examinator geeft aan de hand van de beoordeling van elke toets inhoudelijke feedback aan de student.
11. Op grond van een analyse van de tentamenresultaten kan de examinator, na verkregen instemming van de examencommissie, besluiten de beoordelingscriteria achteraf te wijzigen. Deze wijziging strekt niet ten nadele van studenten. De examencommissie maakt het besluit schriftelijk bekend aan alle studenten die deze toets hebben afgelegd.

Artikel 6.6 Bekendmaking uitslagen en inzage

1. De examinator verstrekt de student binnen 10 werkdagen na het afleggen van een toets de uitslag. Deze registratie wordt aan de student bekend gemaakt door middel van publicatie op MyHZ.
2. De examencommissie kan in bijzondere gevallen van de termijn van 10 dagen als bepaald in het eerste lid van dit artikel afwijken.
3. De student heeft binnen 10 werkdagen, of zoveel eerder wanneer dit noodzakelijk is in verband met de eerstvolgende mogelijkheid tot herkansing van de toets (6.6.1.), na de datum waarop hem de uitslag van een toets bekend is gemaakt bij de examinator het recht op inzage in de opdrachten/vragen, zij uitwerkingen en de beoordelingscriteria van de door hem gemaakte toets (6.4).
4. De examinator is bevoegd om naar aanleiding van de mondelinge toelichting op de uitslag als bedoeld in het vorige lid van dit artikel de beoordeling te herzien.
5. *vervallen*
6. *vervallen*

Artikel 6.7 Geldigheidsduur toetsresultaten

1. De geldigheidsduur van cijfers van toetsen van nog niet met goed gevolg afgelegde eenheden van leeruitkomsten is beperkt tot en met 24 maanden na de toetsdatum. Deze beperking van de geldigheidsduur is niet van toepassing op vrijstellingen.
2. De examencommissie kan op voorafgaand schriftelijk verzoek van de betreffende student de geldigheidsduur van cijfers van toetsen voor een nader te bepalen periode verlengen in geval van dringende persoonlijke omstandigheden van de student.
3. De geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde eenheden van leeruitkomsten kan worden beperkt indien de kennis of het inzicht of indien de vaardigheden van de met goed gevolg afgelegde eenheden van leeruitkomsten aantoonbaar verouderd is/zijn (art. 7.10 lid 4 WHW). Per opleiding zal in de uitvoeringsregeling OER HZ worden aangegeven wanneer daarvan sprake is en over de wijze waarop, bij het beperken daarvan, in redelijkheid rekening wordt gehouden met een bijzondere omstandigheid als genoemd in artikel 7.51 lid 2 WHW. De geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde eenheden van leeruitkomsten wordt in geval van bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 7.51 lid 2 WHW, ten minste verlengd met de duur van de op grond van artikel. 7,51 lid 2 EWHW toegekende financiële ondersteuning (profileringsfonds:

<https://hz.nl/uploads/documents/Regelingen/NL/Overige-regelingen/Financiele-reglementen/Reglement-profileringsfonds-HZ.pdf> .

4. *vervallen*
5. *vervallen*
6. *vervallen*

Artikel 6.8 Het propedeutisch examen

1. De student heeft het propedeutisch examen behaald indien alle 60 studiepunten opgenomen in de onderwijsovereenkomst, behorende bij de propedeutische fase, van de door hem gevolgde opleiding door de examencommissie aan hem zijn toegekend.
2. De student heeft het propedeutisch examen “cum laude” behaald indien alle eenheden van leeruitkomsten behorende tot de propedeutische fase zijn behaald en de niet afgeronde en gewogen eindcijfers van alle eenheden van leeruitkomsten gemiddeld tezamen gelijk zijn aan of hoger dan 8,0. Bij de berekening van dit gemiddelde worden verleende vrijstellingen, de resultaten van Personality leeruitkomsten, en extern behaalde resultaten met een niet-numerieke beoordeling buiten beschouwing gelaten.
3. *vervallen*

Artikel 6.9 Het Associate degree-examen

1. De student heeft het associate degree-examen behaald, indien alle 120 studiepunten behorende bij de associate-degree- opleiding door de examencommissie aan hem zijn toegekend.
2. De student heeft het associate degree-examen “cum laude” behaald indien alle eenheden van leeruitkomsten behorende tot het onderwijsprogramma zijn behaald en de niet afgeronde en gewogen eindcijfers van leeruitkomsten gemiddeld tezamen gelijk zijn aan of hoger dan 8,0. Bij de berekening van dit gemiddelde worden verleende vrijstellingen, de resultaten van Personality leeruitkomsten en extern behaalde resultaten met een niet-numerieke beoordeling buiten beschouwing gelaten.
3. *vervallen*

Artikel 6.10 Het bachelor-examen

1. De student heeft het bachelor-examen behaald indien alle 240 studiepunten behorende bij de propedeutische en de hoofdfase van de door hem gevolgde bacheloropleiding door de examencommissie aan hem zijn toegekend.
2. De student heeft het bachelor-examen “cum laude” behaald indien hij alle eenheden van leeruitkomsten behorende bij de hoofdfase heeft behaald en de niet afgeronde en gewogen eindcijfers van alle leeruitkomsten gemiddeld tezamen gelijk zijn aan of hoger dan 8,0. Bij de berekening van dit gemiddelde worden verleende vrijstellingen, de resultaten van Personality leeruitkomsten en extern behaalde resultaten met een niet-numerieke beoordeling buiten beschouwing gelaten.
3. *vervallen*

4. *vervallen*

Artikel 6.11 Bewijsstukken, getuigschriften en verklaringen

1. Via MyHZ wordt de student (digitaal) aangereikt:
 - a. een overzicht van de door hem gevolgde eenheden van leeruitkomsten;
 - b. de door hem behaalde toetsresultaten;
 - c. de door hem behaalde studiepunten.
2. Na vaststelling van de studieresultaten en studiepunten door de examencommissie geldt MyHZ als bewijs voor het behaalde resultaat.
- 2a. Ten bewijze dat eenheden van leeruitkomsten met goed gevolg zijn afgerond worden door de examencommissie aan de student certificaten verstrekt.
3. Ten bewijze dat de examens als bedoeld in de artikelen 6.8 tot en met 6.10 met goed gevolg zijn afgelegd, wordt door de examencommissie aan de student een getuigschrift uitgereikt. Directe toelating tot de hoofdfase van een opleiding geeft geen recht op afgifte van een getuigschrift van het propedeutisch examen van die opleiding.
4. De getuigschriften zijn tweetalig. Deze zijn zowel in de Nederlandse als in de Engelse taal opgesteld (op één document).
5. De examencommissie voegt aan een getuigschrift een supplement toe dat in elk geval de volgende gegevens bevat omtrent de eenheid van leeruitkomsten resp. de opleiding:
 - a. naam;
 - b. beschrijving inhoud;
 - c. studielast.

Het supplement bij het getuigschrift voldoet aan het Europese overeengekomen format en is in de Engelse taal opgesteld. Het bevat tevens een specificatie van de door de student afgeronde eenheden van leeruitkomsten betrekking hebben op moderne vreemde talen.

In elke uitvoeringsregeling OER HZ is per opleiding vermeld of een supplement eventuele nadere gegevens moet bevatten.
6. Een student die tentamens met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in het derde lid van dit artikel kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval zijn vermeld de studieresultaten en de aan de student toegekende studiepunten (art. 7.11 lid 5 WHW).
7. De student die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan overeenkomstig door het college van bestuur vast te stellen regels de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan (artikel 7.11 lid 3 WHW).

Artikel 6.12 Graden en titulatuur

1. De afgestudeerde van het associate degree-opleiding wordt de graad "Associate degree" (afkorting: Ad) verleend.
2. De afgestudeerde van een bacheloropleiding wordt de graad Bachelor (afkorting: B) verleend. Deze *graad* mag in de eigen naamsvermelding tot uitdrukking worden gebracht (art. 7.19a WHW). Deze afkorting wordt *achter* de naam geplaatst (art.

7.19a lid 5 WHW). Degene die gerechtigd is de graad Bachelor (B) in de eigen naamsvermelding tot uitdrukking te brengen, is tevens gerechtigd tot het voeren van een *titel* (art. 7.20 lid 2 WHW). Deze titel is *baccalaureus* (afgekort: bc.) of *ingenieur* (afgekort: ing.) (ingenieur/ing. alleen in geval van een opleiding op het gebied van de landbouw en natuurlijke omgeving of de techniek). De afkorting van de titel wordt voor de naam geplaatst (art. 7.20 lid 3 WHW). De betrokkene maakt een keuze tussen de *graad* en de *titel* bij het tot uitdrukking brengen daarvan in de eigen naamsvermelding (art. 7.20 lid 5 WHW). Het instellingsbestuur kan de graad (en de toevoeging; zie lid 3 hieronder) aanvullen met de vermelding van het vakgebied of het beroepenveld waarop de graad betrekking heeft (art. 7.10a lid 4 WHW en tevens art. 3.3 van deze OER HZ).⁴

3. Zodra 70 procent van de bacheloropleidingen uit eenzelfde landelijk cluster (vanaf 2012) door de NVAO is geaccrediteerd, wordt een afgestudeerde van de betrokken bacheloropleiding de graad Bachelor verleend met een toevoeging conform de bij ministeriele regeling vastgestelde referentielijst (art. 7.10a lid 2 WHW in verbinding met art. 5a.2, lid 2a, onder a WHW).⁵ Het college van bestuur kan de graad en de toevoeging voorts aanvullen met de vermelding van het vakgebied of het beroepenveld waarop de graad betrekking heeft.

⁴ Voor meer uitleg over graden en titulatuur, zie: R.G. Louw, *Het Nederlands hoger onderwijsrecht*, Leiden University Press (2011), blz. 219 – 224, <https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/handle/1887/17700/Kopie%20van%20Het%2BNederlands%2Bhoger%2Bonderwijsrecht%5B1%5D.pdf>

⁵ Zie ook Wet kwaliteit in verscheidenheid hoger onderwijs (EK 2012-2013, nr. 33519, Stcrt. 2013, 311), regeling titulatuur hoger onderwijs (Stcrt. 2013/35337).

Hoofdstuk 7 Studie(keuze-) begeleiding

Artikel 7.1 vervallen

Art. 7.1a Studie oriëntatie

1. Voorafgaand aan inschrijving vindt een studie oriëntatie plaats door middel van een gesprek met de aspirant student.
2. In de studie oriëntatie komen aan de orde:
 - a. Uitgangspositie;
 - b. Werksituatie;
 - c. Toelaatbaarheid tot de opleiding
 - d. Kenmerken en behoeften student;
 - e. Professionele ervaring en kwalificaties van de aspirant student
 - f. Inzicht in de studie aan de hand van het totaal van leeruitkomsten
 - g. Betekenis studie voor loopbaanontwikkeling;
3. Met de studie oriëntatie krijgt de student inzicht:
 - a. In de verhouding tussen de inhoud van de studie enerzijds en de ambities van de student anderzijds;
 - b. In de mogelijk te volgen individuele leertraject;
 - c. Of hij de leeruitkomsten kan realiseren.
4. De studie oriëntatie wordt tevens geacht de studiekeuzecheck te omvatten. De HZ beleidsnotitie *De Studiekeuzecheck* is hierop niet van toepassing vanwege het bijzondere karakter van de studie oriëntatie in het kader van een onderwijsprogramma met eenheden van leeruitkomsten.

Art. 7.2 Studieloopbaancoaching

1. Door in opleidingen leeruitkomsten centraal te stellen is sprake van een gerichtheid op flexibel en vraaggericht onderwijs. De lerende student staat daarbij centraal.
2. De student kan, vanwege de opbouw en inrichting van het mogelijk te volgen individuele leertraject, opgenomen in onderwijsovereenkomsten, aanspraak maken op intensieve studieloopbaanbegeleiding.
3. Elke student krijgt een studieloopbaancoach toegewezen. De studieloopbaancoach begeleidt de student tijdens zijn opleiding en bewaakt de studievoortgang. In dat kader wordt de module "Succesvol werken en studeren" gehanteerd.
4. De studieloopbaancoach besteedt per blok in één a twee individuele gesprekken met de student aandacht aan :
 - a. Competentieontwikkeling (waaronder studiehouding, leervaardigheden, ontwikkeling van onderzoekend vermogen, ondernemendheid etc.), studievoortgang en studieresultaten;
 - b. De wijze waarop invulling worden gegeven aan het leertraject en eventuele aanpassingen in het leertraject;
 - c. De wijze waarop de onderwijsovereenkomst wordt nagekomen;
 - d. De individuele omstandigheden van de student;
 - e. De werkomgeving van de student.

5. In het bijzonder wordt zorg besteed aan de begeleiding van studenten die behoren tot een etnische of culturele minderheid waarvan de deelname aan het hoger onderwijs in betekenende mate achterblijft bij de deelname van Nederlanders die niet behoren tot een dergelijke minderheid (artikel 7.34 lid 1 sub e WHW). Hiertoe behoren ook autochtone en allochtone studenten met een aantoonbare taalachterstand.

Art. 7.2a Onderwijsovereenkomst

1. Met de student wordt voorafgaand aan elk blok een onderwijsovereenkomst gesloten. Daarin wordt het onderwijsprogramma per blok vastgelegd.
2. De inhoud van de onderwijsovereenkomst is beschreven in art. 4.2a OER HZ.
3. De inhoud van de onderwijsovereenkomst is afgestemd op de studie-oriëntatie als bedoeld in art. 7.1a OER HZ, de studieloopbaancoaching als bedoeld in art. 7.2 OER HZ en het studieplan als bedoeld in art. 7.3 OER HZ.

Artikel 7.3 Studieplan

1. Het studieplan is naast de studie-oriëntatie en de onderwijsovereenkomst één van de instrumenten in het kader van studieloopbaancoaching.
2. Het studieplan bestrijkt een periode van meerdere blokken.
3. Het studieplan vormt één van de kaders voor de student voor het inrichten van onderwijsovereenkomsten.
4. Het studieplan wordt tijdens het eerste blok opgesteld en wordt periodiek in overleg met de student en de studieloopbaancoach aangevuld en aangepast.
5. *vervallen*
6. *vervallen*

Hoofdstuk 8 Studieadvies

Artikel 8.1 Algemeen studieadvies propedeutische fase

1. Iedere student waarop deze Onderwijs- en examenregeling van toepassing is, ontvangt, tenzij sprake is van persoonlijke omstandigheden in de zin van art. 8.5, vierde lid, aan het einde van het tweede jaar van inschrijving (art.7.8b lid 1 WHW) een studieadvies. Een studieadvies is positief of negatief.
- 1a. Indien sprake is van persoonlijke omstandigheden in de zin van art. 8.5, vierde lid, ontvangt de student aan het einde van het derde jaar van inschrijving een positief of een negatief studieadvies.
2. Een studieadvies is positief als de propedeutische fase volledig is afgerond danwel wanneer de student heeft voldaan aan de vereisten die het college van bestuur daaromtrent heeft vastgesteld.
Een studieadvies is negatief als de student met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden niet geschikt wordt geacht voor de opleiding die hij volgt, omdat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die het college van bestuur daaromtrent heeft vastgesteld.
3. Het studieadvies wordt schriftelijk gegeven door of namens het college van bestuur.
4. *vervallen*
5. *vervallen*
6. *vervallen*
7. Voor wat betreft die student die zich per 1 februari van het eerste studiejaar voor een opleiding heeft ingeschreven dient in dit hoofdstuk voor “het tweede jaar van inschrijving” resp. “het derde jaar van inschrijving” te worden gelezen.
8. Een negatief studieadvies is altijd bindend en leidt tot een afwijzing van de student. Deze afwijzing heeft tot gevolg dat de inschrijving van de student voor de opleiding die hij volgt wordt beëindigd.
9. De student die een negatief bindend studieadvies heeft ontvangen kan gedurende een periode van:
 - drie jaren na uitschrijving niet opnieuw voor de desbetreffende bacheloropleiding dan wel door het college van bestuur te bepalen bacheloropleidingen, dan wel
 - drie jaren na uitschrijving niet opnieuw voor het desbetreffende associate-degree- opleiding,worden ingeschreven. Dit is uitgewerkt in elke uitvoeringsregeling OER HZ.
10. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid van dit artikel kan het college van bestuur op verzoek van een betrokkene vóór het verstrijken van de periode van drie jaren overgaan tot inschrijving voor de desbetreffende opleiding. Hij dient daarbij ten genoegen van het college van bestuur aannemelijk te maken dat hij die opleiding, als gevolg van studie elders en/of vanwege opgedane werkervaring en/of om andere gegronde redenen, met vrucht zal kunnen volgen.
11. Het *Reglement (beëindiging) inschrijving studenten en extranei* is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.2 *vervallen*

Artikel 8.3 Studieadvies tweede jaar van inschrijving

1. Het studieadvies aan het einde van het tweede jaar van inschrijving kan positief danwel negatief zijn.
2. Het studieadvies is positief wanneer de student aan het einde van het tweede jaar van inschrijving danwel, in geval van persoonlijke omstandigheden in de zin van artikel 8.5, vierde lid, aan het einde van het derde jaar van inschrijving, 45 of meer studiepunten van het eerste jaar van inschrijving zijn toegekend. Het studieadvies is negatief wanneer de student aan het einde van het tweede jaar dan wel, in geval van persoonlijke omstandigheden aan het einde van het derde jaar van inschrijving, minder dan 45 van de 60 studiepunten van het eerste jaar van inschrijving zijn toegekend. Het negatief bindend studieadvies dient deugdelijk te worden gemotiveerd aan de student.
3. *vervallen*
4. Iedere student ontvangt uiterlijk op 15 maart van het tweede jaar van inschrijving een brief over het studieadvies. Deze waarschuwingsbrief vermeldt tevens hoeveel studiepunten aan de student op dat moment zijn toegekend. Studenten aan wie op dat moment minder dan 22,5 studiepunten aan het einde van het tweede studiejaar zijn toegekend, krijgen een waarschuwing.
5. Iedere student aan wie minder dan 45 studiepunten van zijn toegekend, ontvangt daarover uiterlijk op 31 juli van het tweede jaar van inschrijving een informatiebrief over de mogelijkheid tot het uitbrengen van een negatief bindend studieadvies door het college van bestuur. Studenten waarvan door de examencommissie bekend en vastgesteld is dat sprake is van persoonlijke omstandigheden ex artikel 8.3 lid 9, krijgen uiterlijk op 31 juli van het tweede jaar van inschrijving een informatiebrief waaruit blijkt dat zij vanwege persoonlijke omstandigheden aan het einde van het derde studiejaar een positief of negatief studieadvies ontvangen.
6. De student die een informatiebrief over de mogelijkheid tot het opleggen van een negatief bindend studieadvies heeft ontvangen, wordt in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ*.
7. Uiterlijk 31 augustus van het tweede jaar van inschrijving wordt overgegaan tot een negatief bindend studieadvies, indien aan de student minder dan 45 studiepunten van het eerste jaar van inschrijving zijn toegekend en er mede op basis van de hoorzitting van de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ* geen reden is om aan te nemen dat er sprake is van persoonlijke omstandigheden.
8. *vervallen*
9. Indien sprake is van persoonlijke omstandigheden als bedoeld in art. 8.5, vierde lid, wordt afgezien van een studieadvies aan het einde van het tweede jaar van inschrijving.
10. Voor topsporters, op wie het reglement topsport HZ in de zin van art. 3.17 OER HZ van toepassing is, kan, in afwijking van het bepaalde in art. 8.3 tweede lid, in het studie- en adviesplan een afwijkende norm voor het geven van een negatief bindend studieadvies worden opgenomen.

Artikel 8.4 Studieadvies derde jaar van inschrijving

1. De student als bedoeld in art. 8.3, negende lid, die in het derde jaar van inschrijving minder dan 45 van de 60 studiepunten van het eerste jaar van inschrijving zijn toegekend, ontvangt uiterlijk op 15 maart van het derde jaar van inschrijving een schriftelijke waarschuwing. Deze waarschuwingsbrief vermeldt tevens hoeveel studiepunten van de propedeutische fase aan de student op dat moment zijn toegekend.
2. Iedere student als bedoeld in art. 8.3, negende lid, aan wie in het derde jaar van inschrijving minder dan 45 van de 60 studiepunten van het eerste jaar van inschrijving zijn toegekend, ontvangt uiterlijk op 31 juli van het derde jaar van inschrijving schriftelijk bericht. Hij wordt daarbij in de gelegenheid gesteld te worden gehoord door de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ* alvorens een negatief bindend studieadvies wordt gegeven.
3. *vervallen*
4. Uiterlijk 31 augustus van het derde jaar van inschrijving wordt een negatief bindend studieadvies gegeven, ongeacht of sprake is van persoonlijke omstandigheden als bedoeld in art. 8.5, vierde lid, als niet minstens 45 van de 60 studiepunten van het eerste jaar van inschrijving zijn toegekend.

Artikel 8.5 Horen negatief bindend studieadvies

1. Voordat een negatief bindend studieadvies wordt gegeven, wordt de betreffende student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord door de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ*.
2. Op het horen is het *Reglement hoorcommissie nbsa HZ* van toepassing.
3. De student kan in het kader van het hoorrecht, voordat een negatief bindend studieadvies wordt gegeven, zijn zienswijze aan de orde stellen, waaronder de berekening van het aantal behaalde studiepunten, de onderwijsprogrammering en overige voorzieningen om de mogelijkheden voor goede studievoortgang te borgen, alsmede zijn persoonlijke omstandigheden.
4. De persoonlijke omstandigheden die in de beoordeling kunnen worden betrokken en die vooraf bekend zijn bij de examencommissie, de studieloopbaancoach of de decaan, zijn:
 - a. ziekte van betrokkene;
 - b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene;
 - c. zwangerschap van betrokkene;
 - d. bijzondere familieomstandigheden;
 - e. het lidmaatschap, daaronder begrepen het voorzitterschap, van de Hogeschoolraad, een studentoverleg of opleidingscommissie;
 - f. door het college van bestuur aan te geven omstandigheden waarin betrokkene activiteiten ontplooit in het kader van de organisatie en het bestuur van de zaken van de HZ, te weten HZ Cult en HZ Sport;
 - g. het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid, dan wel van een vergelijkbare organisatie van enige omvang, bij wie de behartiging van het algemeen

- maatschappelijk belang op de voorgrond staat en die daartoe daadwerkelijk activiteiten ontplooit. Het college van bestuur kan een maximum stellen aan het aantal bestuursleden per organisatie dat per studiejaar in aanmerking komt, zomede welke bestuursfuncties in aanmerking komen.
- h. overige, in de regelingen, bedoeld in de artikelen 7.8b zesde lid, en 7.9, vijfde lid, van de wet door het instellingsbestuur vast te leggen persoonlijke omstandigheden;
 - i. andere dan in de o a tot en met h bedoelde persoonlijke omstandigheden, die indien zij door het instellingsbestuur niet n de beoordeling zouden worden betrokken, zouden leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. (gebaseerd op art. 7.8b WHW en art. 2.1 Uitvoeringsbesluit WHW 2008 en art. 2.1 Uitvoeringsbesluit art. 2.1 Besluit van 2018 tot wijziging van het uitvoeringsbesluit WHW 2008 in verband met de Wet invoering associate degree-opleiding)
5. De activiteiten, genoemd in het vierde lid van dit artikel onder e, f en g, worden niet beschouwd als persoonlijke omstandigheden, indien voor die activiteiten studiepunten zijn toegekend vanwege Personality leeruitkomsten.
 6. Het besluit omtrent een negatief bindend studieadvies wordt door of namens het college van bestuur op zorgvuldige en schriftelijk gemotiveerde wijze genomen en als zodanig ook schriftelijk gemotiveerd kenbaar gemaakt aan de student.

Artikel 8.6 Beroep tegen een negatief bindend studieadvies

1. De betrokkene die het niet eens is met het hem verstrekte negatief bindend studieadvies, kan hiertegen schriftelijk in beroep gaan bij het College van Beroep voor de Examens van HZ.
2. De termijn waarbinnen het beroepschrift moet worden ingediend is zes weken vanaf het moment dat het negatief bindend studieadvies aan de student bekend is gemaakt.
3. Het beroepschrift moet worden ingediend bij de Faciliteit HZ. De wijze waarop het beroepschrift wordt behandeld, is verder geregeld in het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.
4. In het geval onmiddellijke spoed dat vereist, kan de indiener van het beroep de voorzitter van het College van Beroep voor de Examens verzoeken een voorlopige voorziening te treffen.
5. Het instellen van beroep heeft geen opschortende werking. Dit betekent dat, zo lang niet anders is beslist, de oorspronkelijke beslissing in stand blijft.

Artikel 8.7 Studieadvies hoofdfase

Het college van bestuur kan de student die onvoldoende studievoortgang boekt in de hoofdfase van de opleiding dan wel in het tweede studiejaar van de associate degree-opleiding adviseren zijn studie te beëindigen.

Hoofdstuk 9 Slot- en invoeringsbepalingen

Artikel 9.1 Hardheidsclausule en niet-geregelde situaties

1. Situaties waarin de toepassing van deze Onderwijs- en examenregeling en de daaraan verbonden uitvoeringsregelingen OER HZ mocht leiden tot onbillijkheden van zwaarwegende aard, of situaties die niet in deze regelingen zijn voorzien, kunnen door een belanghebbende schriftelijk aan het college van bestuur dan wel (indien dat tot haar bevoegdheid behoort) de examencommissie worden voorgelegd. Het dient schrijnende, uitzonderlijke, situaties te betreffen.
2. Het college van bestuur resp. de examencommissie weegt in het kader van het te nemen besluit de belangen van de student en die van de opleiding af.
3. Het besluit van het college van bestuur resp. de examencommissie wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk meegedeeld aan de belanghebbende(n) bij het besluit.

Artikel 9.2 Klachten

1. Klachten worden ingediend bij de Faciliteit HZ door het sturen van een e-mail naar: faciliteit@hz.nl.
2. Klachten kunnen mondeling of schriftelijk worden ingediend door betrokkenen. Onder 'betrokkene' wordt in de zin van dit artikel verstaan: een student, een aanstaande student, een voormalige student, een extraneus, een aanstaande extraneus of een voormalige extraneus.
3. Klachten die zich richten tegen examinatoren, de examencommissies of de examencommissie worden behandeld conform het bepaalde in het *Reglement examencommissie HZ* en het *Reglement klachtencommissie examencommissie HZ*.
4. Overige klachten (in de zin van artikel 7.59b WHW) worden behandeld overeenkomstig het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.

Artikel 9.3 Inwerkingtreding, citeertitel en publicatie

1. Deze Onderwijs- en examenregeling treedt in werking op 1 september 2018 en heeft een looptijd van 1 jaar. Deze Onderwijs- en examenregeling expireert derhalve op 31 augustus 2019.
2. De tekst van deze Onderwijs- en examenregeling is verkrijgbaar in de Nederlandse en Engelse taal en is gepubliceerd op MyHZ . De Nederlandse tekst is leidend.
3. Indien op 1 september 2018 de Onderwijs- en examenregeling 2018-2019 nog niet is vastgesteld blijft de Onderwijs- en examenregeling HZ 2017-2018 van kracht totdat de Onderwijs- en examenregeling 2018-2019 in werking is getreden.
4. Deze Onderwijs- en examenregeling wordt aangehaald als Onderwijs- en examenregeling HZ 2018-2019.

Art. 9.3a Periode Experiment Leeruitkomsten

1. Uit art. 7, lid 2, Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs vloeit voort dat het experiment duurt tot en met 30 juni 2022.
2. Indien het experiment als bedoeld in het eerste lid eindigt, worden de aan de opleiding ingeschreven studenten in de gelegenheid gesteld die opleiding te

vervolgen in een deeltijdvariant (met opleidingseenheden), waarbij op verzoek van de betreffende studenten de examencommissie een beslissing zal nemen omtrent te verlenen vrijstellingen. Hierbij wordt een termijn in acht genomen die ten hoogste de voor de betrokken student resterende aan de studielast van de opleidinggerelateerde studieduur vermeerderd met een jaar bedraagt.

Artikel 9.3b Periode Experiment Vraagfinanciering

1. Uit art. 2 lid 6 Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs vloeit voort dat het experiment duurt tot en met 31 augustus 2024.
2. Indien het experiment als bedoeld in het eerste lid eindigt, worden de aan de opleiding ingeschreven studenten in de gelegenheid gesteld die opleiding te vervolgen in een deeltijdvariant (met opleidingseenheden), waarbij op verzoek van de betreffende studenten de examencommissie een beslissing zal nemen omtrent te verlenen vrijstellingen. Hierbij wordt een termijn in acht genomen die ten hoogste de voor de betrokken student resterende aan de studielast van de opleidinggerelateerde studieduur vermeerderd met een jaar bedraagt.

Artikel 9.4 Experimenteerartikel

1. Het college van bestuur is bevoegd om met het oog op het onderzoeken van mogelijkheden om het onderwijs te verbeteren, een pilotproject te initiëren, waarbij kan worden afgeweken van het bepaalde in deze Onderwijs- en examenregeling.
2. Het college van bestuur legt in geval van een pilotproject vast welke bepalingen uit deze Onderwijs- en examenregeling van overeenkomstige toepassing zijn. Het college van bestuur legt afwijkingen van deze Onderwijs- en examenregeling ook vast en maakt deze vooraf bekend.
3. Het college van bestuur vraagt in het kader van een pilotproject voorafgaand advies aan het medezeggenschapsorgaan en de betrokken opleidingscommissies.

Artikel 9.5 Tussentijdse wijziging

1. Het college van bestuur kan deze Onderwijs- en examenregeling tussentijds slechts gedurende het studiejaar wijzigen mits de belangen van de betrokken studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
2. Tussentijdse wijzigingen als bedoeld in het vorige lid behoeven instemming van de medezeggenschapsraad, terwijl de opleidingscommissies in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen.

Artikel 9.6 vervallen